

AGRO

MEDIA
Publicație Periodică a Federației Naționale
a Agricultorilor din Moldova "AGROinform"

Nr. 3 (49), 3 martie 2009

inform

Irigarea este una din condițiile succesului în agricultură

Asocierea permite extinderea suprafețelor irigate, cu cheltuieli minime

În ultimii ani asistăm la un proces tot mai dinamic de reabilitare și extindere a sistemelor de irigare, la fel și a suprafețelor de terenuri agricole irigate. Aceste realități impun și niște cerințe suplimentare referitor la modul de gestionare a resurselor disponibile de apă, a tehnicilor eficiente de irigare, care să permită obținerea constantă a recoltelor bogate, fără a afecta calitatea solului și a producției recoltate.

Subiectul se bucură de atenție în creștere și din partea producătorilor agricoli, care au conștientizat importanța irigației pentru succesul afacerilor agricole, și din partea au-

torităților statului, care au demarat o vastă campanie de reabilitare a sistemelor de irigare, dar și a organizațiilor finanțatoare internaționale, care în acest mod stimulează dezvoltarea agriculturii de valoare înaltă și asigurarea securității alimentare a țării.

Totuși, ținând cont că agricultura continuă să se confrunte cu consecințele decapitalizării, restabilirea sistemelor de irigare ale fostelor gospodării agricole și utilizarea acestora în comun, la o primă etapă, este una din soluțiile pentru extinderea suprafețelor irigate. Aceasta, la rândul său, necesită cooperarea și/sau asocierea unui număr mare

de producători agricoli la nivel de comunitate sau regiune.

Cooperarea și-a demonstrat deja eficiența în diferite domenii ale agriculturii, de la producere și până la comercializare. Este o formă de organizare care poate fi aplicată cu succes și în procesul de utilizare a apei pentru irigare, care permite gestionarea unor sisteme vaste de irigare, precum și poate asigura atragerea de fonduri pentru modernizarea și/sau extinderea acestora.

Continuare în pag. 6-7

Subvențiile pentru producția livrată pe piața internă vor fi dublate

Această majorare va fi efectuată din contul investițiilor capitale planificate în agricultură

Alexandru Gîscă

Guvernul a hotărât ca agricultorii care vor livra anul curent producția proprie pe piața internă să fie subvenționați cu 100 mln de lei, dar nu cu 50 mln de lei, cum a decis cu doar câteva săptămâni în urmă, când a repartizat mijloacele Fondului pentru sub-

venționarea producătorilor agricoli. Acum, Executivul a redus cu 45 mln de lei suma care va fi gestionată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pentru stimularea investițiilor capitale în agricultură, pentru subvenționarea utilizatorilor de pesticide și îngrășăminte minerale. În aceste 45 de mln de lei care au fost excluse din gestiunea MAIA intrau, anterior, "stimularea investițiilor în producerea de legume pe teren protejat și procurarea de echipament și utilaj pentru întreprinderile mici și mijlocii de procesare, uscare și congelare a fructelor și legumelor". În același timp, vor fi micșorate cu 30 mln de lei alocațiile pentru crearea caselor de ambalare și frigiderelor, cu 10 mln se reduce subvențiile pen-

tru sectorul zootehnic, cu 5 mln acoperirea riscurilor în agricultură și cu 5 mln de lei subvențiile pentru pomparea apei. Adică 95 mln de lei în total.

50 de milioane din sumele "disponibilizate" vor fi lăsate în gestiunea Ministerului Finanțelor pentru "stimularea agricultorilor". Nu se spune nimic despre restul sumei.

Această hotărâre a Guvernului este o surpriză nu chiar plăcută în pragul demarării sezonului agricol. Argumentul de bază care a fost sonorizat de ministrul Finanțelor este că "sumele direcționate spre subvenționarea investițiilor capitale sunt solicitate, preponderant, în a doua jumătate a anului" și că "ar putea fi folosite mai eficient pentru soluționarea

Creștinii ortodocși au intrat în Postul Mare

Creștinii ortodocși de rit vechi au intrat la 2 martie, în Postul Mare, care este cel mai mare și mai important post de peste an și durează până la Paște (19 aprilie).

Postul Mare a început luni, după Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (numită și Duminica lăsatului sec) și continuă cu Săptămâna Patimilor (numită și Săptămâna Mare), care începe cu Duminica Florilor - Intrarea Domnului în Ierusalim. Acest post pregătește sufletește și trupește merenii de Marea Sărbătoare - Învierea Domnului. În post, care durează 40 de zile, toți credincioșii vor căuta pacea sufletească, vor fi mai buni, mai înțelegători și mai iertători. Vor rezolva conflictele pentru ca la Paște să fie curați la trup și la suflet.

În Postul Mare, sunt doar două zile când se mănâncă de fruct, dezlegarea la pește de Buna Vestire (7 aprilie) și de Florii (12 aprilie). Preoții recomandă credincioșilor să se abțină în timpul postului de la grăsimi, alcool și de la plăcerile trupesti pentru a putea asista purificați sufletește la Sărbătoarea Învierii Domnului. Postul mare este perioada de pregătire pentru Sfintele Paște, fiind asemănat adesea cu o călătorie duhovnicească către Săptămâna Patimilor și Înviere.

Încasările din veniturile impozitate ale persoanelor fizice cresc, deși cotele de impozitare se reduc

pag. 4

Vinificatorii identifică soluții anticriză

pag. 8-9

Sfatul specialistului

Zilele calde din prima parte a lunii februarie au stimulat activitatea albinelor, în ce mod această situație poate influența dezvoltarea de mai departe a albinelor?

pag. 10

Guvernul solicită autorităților ruse deschiderea unor posturi vamale suplimentare pentru livarea producției agricole

Guvernul moldovean optează pentru deschiderea mai multor puncte vamale pentru exportul producției vinicole și pomi-legumicole moldovenești în Federația Rusă. Solicitarea a fost făcută de premierul moldovean, Zinaida Greceanii, în cadrul întrevederii cu ministrul rus de Externe, Serghei Lavrov, care a fost într-o vizită la Chișinău. Greceanii a menționat că partea moldovenească asigură funcționarea laboratoarelor de testare a calității producției destinate exportului.

Anterior, autoritățile de la Chișinău au anunțat despre deschiderea a cinci laboratoare de testare și eliberare a certificatelor de calitate pentru fructe și legume. Laboratoarele au fost verificate de experți ruși.

Vor fi defrișate peste 2,4 mii hectare de livezi

Guvernul a decis defrișarea a 2 405 ha de plantații perene și pregătirea terenurilor eliberate pentru a fi incluse în circuitul agricol. Potrivit unei decizii de Guvern, vor fi defrișate 2 404,47 ha plantații de livezi și 1,28 ha plantații de dud, ca urmare a gradului avansat de goluri și expirarea termenelor de exploatare efectivă. Hotărârea menționată arată că pentru defrișarea unui hectar de plantații pomice sunt necesare circa 19-21 mii lei, sursele financiare necesare pentru defrișarea întregii suprafețe fiind de peste 50 mln lei.

Anul trecut

Exportul de nuci s-a redus din cauza productivității scăzute a plantațiilor nucifere

Moldova a redus, în 2008, exportul de nuci cu 17 la sută în comparație cu anul precedent. Potrivit datelor Biroului Vamal, incluse într-un raport al Federației AGROinform, pe parcursul anului trecut au fost exportate 8,1 mii tone de nuci, în valoare de 41,4 mln USD.

Specialiștii consideră că această reducere se datorează productivității reduse a plantațiilor de nuci, care a fost cauzată de condițiile meteo nefavorabile în anii 2007-2008.

Cei mai mari importatori de nuci moldovenești au rămas, ca și în anii precedenți, Franța, Grecia și Turcia.

În perioada de raport, Moldova a importat nuci decojite în volum total de 210 tone sau cu 45 la sută mai puțin decât în 2007.

Culturile de primăvară vor fi semănate pe o suprafață de peste un milion de hectare

În anul curent se planifică să fie semănate cu culturi de primăvară o suprafață de teren arabil de 1 020,4 mii ha.

Potrivit datelor Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cu culturi cerealiere și leguminoase vor fi însămânțate 563,0 mii ha, dintre care cu porumb pentru boabe - 460 mii ha, orz și mazăre - câte 30 mii ha și culturi tehnice - 255,5 mii ha. De asemenea, floarea-soarelui va fi semănată pe 180 mii ha, sfecla de zahăr - pe 27 mii ha, iar legumele, bostănoasele și cartofii vor se plantați pe o suprafață de 100 mii ha. Culturile furajare (porumb la siloz, lucerna, s.a.) vor acoperi 90 mii ha.

Federația Agrigulturilor AGROinform prezintă prețurile zilnice angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Prețuri la unele produse agricole colectate la 27 februarie 2009

Informația zilnică despre prețuri o puteți accesa pe www.agravista.md

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu
Legume															
Ardei dulce	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	35,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cartofi	3,00	3,50	3,00	2,50	5,00	3,20	3,50	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	3,50	4,50	4,00
Castraveți	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	15,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ceapă galbenă	2,00	3,00	2,50	2,40	3,00	3,00	2,00	3,00	2,50	3,50	3,50	3,50	2,50	2,80	2,50
Ciuperci Champignon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dovlecei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00	15,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Morcov	2,00	2,00	2,00	2,00	2,50	2,50	2,80	7,00	3,00	4,00	4,00	4,00	2,50	3,50	3,00
Ridiche neagră	2,50	2,50	2,50	5,00	5,00	5,00	4,00	5,00	4,00	0,00	0,00	0,00	4,00	4,00	4,00
Roșii de seră	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,50	15,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sfeclă de masă	1,50	1,50	1,50	3,00	3,50	3,00	2,00	3,00	2,50	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	2,00
Usturoi	0,00	0,00	0,00	10,00	14,00	14,00	15,00	20,00	18,00	0,00	0,00	0,00	6,00	9,00	8,00
Varză	1,00	1,00	1,00	1,00	1,50	1,00	1,00	1,20	1,20	0,00	0,00	0,00	1,50	1,50	1,50
Varză conopidă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00	15,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Varză de pechin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,00	8,00	8,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vinete	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,00	23,00	23,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fructe															
Mere Golden	3,00	5,00	4,00	4,00	5,00	4,00	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00	5,00	3,00	5,00	4,00
Mere Idared	2,50	3,00	3,00	3,50	3,50	3,50	3,00	4,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mere Rihard	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50	7,00	4,00	0,00	0,00	0,00	6,00	6,00	6,00
Miez de nucă	18,00	25,00	23,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prune uscate	18,00	23,00	20,00	0,00	0,00	0,00	15,00	16,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri albi de masă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	17,00	17,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri de masă Moldova	0,00	0,00	0,00	12,00	12,00	12,00	9,00	9,00	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Struguri roșii de masă	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,00	21,00	20,00	0,00	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00

O construcție reușită începe de la alegerea corectă

Primăvara bate la ușă și revine la viață sezonul de construcții. În această perioadă crește considerabil numărul clienților care apelează la asistența companiilor de construcții. Doar că, de regulă, nu toți clienții sunt siguri care sunt pașii ce trebuie întreprinși pentru a iniția construcția unui obiectiv sau altul. Nu toți știu care sunt documentele necesare, cât timp și efort va dura obținerea lor, cât va dura construcția propriu-zisă și când își vor putea continua activitățile planificate. Pentru a oferi răspunsuri la aceste și la multe alte întrebări, am solicitat un interviu adjunctului directorului general al companiei de construcții „Liga2”, Mihail Cosinici.

Construcțiile reprezintă un domeniu de activitate complex, care presupune investiții pe termen lung, iar recuperarea surselor investite decurge mai lent decât în alte domenii. În aceste situații, reducerea duratei lucrărilor de construcție este foarte convenabilă Comanditarului din toate punctele de vedere. Pentru ca lucrările să nu dureze ani de zile, este necesar de a ține cont de toate etapele necesare, precum și cerințele existente.

De regulă, perioada convenită pentru lucrările de construcție este divizată, convențional, în etapa de obținere a documentelor pentru proiectarea obiectivului, proiectarea propriu-zisă, nemijlocit activitățile de construcție și darea în folosință a obiectivului finalizat. Actualmente, în țară, întreg procesul durează aproximativ doi ani, în funcție de gradul de complexitate și de anvergura proiectului.

Recent, Guvernul a avizat pozitiv un proiect de lege care simplifică procedura de obținere a autorizațiilor pentru construcții și reduce termenele de la 292 de zile până la 206. Se estimează că, pe viitor, orice antreprenor va putea obține toate documentele permise în decurs de 186 de zile.

Întrebare: Domnule Cosinici, ce stă la baza procesului de construcție? Ce documente este necesar de pregătit?

Răspuns: Totul începe de la idee. În primul rând, necesită atenție toate întrebările ce țin de lotul de teren planificat pentru construcție. Comanditarul trebuie să dispună de toate actele pentru acest lot, iar terenul trebuie să corespundă conceptului. Comanditarul poate apela la asistența calificată a proiectanților, care îl vor ajuta să elaboreze o schiță a viitorului obiectiv de construcții, în strictă corespundere cu

normele din domeniu.

Ulterior, cu această schiță, Comanditarul trebuie să se adreseze la departamentul arhitectură al Primăriei, unde trebuie să obțină certificatul de urbanism. Abia după obținerea acestui document, pot fi inițiate, nemijlocit, lucrările de proiectare a obiectivului concret. Etapa de proiectare este una destul de voluminoasă, atât din punct de vedere al timpului necesar, cât și al cheltuielilor. Este obligatorie verificarea proiectului de către experți, pentru ca toată documentația de proiect să corespundă tuturor cerințelor și normelor în vigoare. După această verificare, antreprenorul trebuie să obțină autorizația de construcție. Pentru eliberarea acestui act, este important ca toată documentația de proiect să fie aprobată și urmează a fi încheiat un contract cu o companie de construcții autorizată pentru efectuarea lucrărilor solicitate.

În același timp, antreprenorul va trebui să asigure un control tehnic și de autor al întregului proces de construcții. Pentru aceasta, Comanditarul trebuie să apeleze la serviciile specialiștilor. Însăși lucrările de construcție trebuie să corespundă documentației de proiect. Nemijlocit, lucrările de construcție-montaj reprezintă cel mai important proces, care depinde de o multitudine de factori. Etapa finală este darea obiectivului în folosință.

Î: La ce etapă Comanditarul poate apela la serviciile companiei „Liga2”? Ar putea colaboratorii companiei pe care o reprezentați contribui la perfectarea documentelor menționate mai sus? Și, dacă ne puteți spune, din experiență proprie, întotdeauna antreprenorii respectă legislația în domeniul construcțiilor?

R: Trebuie să menționez că, unul din

flagellele societății noastre sunt anume construcțiile neautorizate. Conform legislației, în primul rând este necesar de obținut autorizația de construcție, după care de trecut nemijlocit la lucrări. Însă, deseori se întâmplă exact invers – mai întâi se începe construcția, după care începe legalizarea.

Ținând cont de toți factorii și de toate etapele de construcție, compania „Liga2” poate oferi Comanditarului asistență profesionistă pornind de la etapa apariției ideii, adică de la zero, și până la momentul dării obiectivului finalizat în folosință. Compania noastră dispune de toate autorizațiile necesare pentru lucrările de construcție-montaj. La fel, specialiștii noștri vor acorda întreaga asistență necesară în soluționarea întrebărilor curente ce țin de obținerea actelor necesare la orice etapă a construcției.

Î: Compania „Liga2” folosește în procesul de construcții așa-numitele sandwich panele. Vă rog să oferiți mai multe detalii despre acestea. Care sunt avantajele sandwich panelelor în comparație cu alte materiale de construcție?

R: Actualmente, compania „Liga2” propune edificarea obiectivelor din construcții metalice, cu utilizarea sandwich panelelor, ceea ce permite diminuarea considerabilă a perioadei de construcție. Este evident, cu cât mai repede va fi construit obiectivul, cu atât mai repede vor fi recuperate cheltuielile de construcție și obiectivul va începe să aducă venit. Pentru construcția centrelor comerciale, spălătoriilor auto, frigiderelor, centrelor auto, spațiilor pentru oficii, gheretelor, hangarelor, cabanelor și a altor obiective, sandwich panelele sunt materialul ideal. Acestea prezintă avantaje nete în comparație cu alte ma-

teriale de construcție tradiționale: nu sunt costisitoare, sunt mai ușoare, prezintă comoditate la transportare, montare și demontare, calități înalte de conservare a energiei, rezistență la temperatură și umiditate, prezintă calități bune de izolare fonică, la fel ca și cele biologice și ecologice, rezistență mecanică și chimică, cheltuieli minime de exploatare. Calitățile sandwich panelelor se datorează, în mare parte, umpluturii folosite la fabricarea acestora. Compania „Liga2” propune două tipuri de umplutură – penopolisterol de marca Penox și vata minerală Paroc. În funcție de destinația obiectivului se alege umplutura potrivită pentru sandwich panele.

Î: Din câte cunosc, compania pe care o reprezentați planifică și construcția unei uzine pentru producerea grinzilor ondulate. Prin ce este remarcabil acest produs și cum utilizarea lui poate spori calitatea lucrărilor de construcții și să micșoreze durata lucrărilor?

R: Atunci când antreprenorul contractează construcția unui obiectiv din construcții metalice, evident, el dorește ca edificiul să coste mai puțin, dar după calitate să nu fie mai prejos de-

cât cele din alte materiale sau chiar să le depășească. În acest sens, utilizarea grinzilor ondulate permite micșorarea masei construcțiilor structurale cu 25%, fapt pentru care utilizarea acestora este foarte avantajoasă din punct de vedere economic.

Grinda ondulată este foarte rentabilă la folosirea între două deschideri largi (reazeme vecine) – lungimea ei întotdeauna corespunde cerințelor fiecărui proiect în parte. Utilizarea grinzilor ondulate permite economisirea materiei prime – până la 40 la sută – în comparație cu construcțiile metalice tradiționale. Grație unui aspect exterior original, grinda ondulată poate deveni și un element distinctiv de design.

În concluzie, aș vrea să menționez că primăvara este nu doar debutul sezonului de construcții, dar și începutul unui nou ciclu al vieții. Deoarece încă sunt proaspete emoțiile de la început de primăvară, în numele bărbăților companiei „Liga2” vreau să aduc sincere felicitări și urări de bine pentru Femeile noastre dragi. Numai Femeia poate aduce în orice casă căldură, confort și armonie. Fiți fericite și iubite!

Irina BORTOVA

Încasările din veniturile impozitate ale persoanelor fizice cresc, deși cotele de impozitare se reduc

Interviu acordat agenției Info-Prim Neo de Galina Șpac, șeful direcției impozite directe la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat

- În ce condiții persoana fizică este obligată să prezinte declarații pe venit?

- Conform articolului 83 (al. 1 și 2) Cod fiscal, sunt obligate să prezinte declarații cu privire la impozitul pe venit persoanele fizice rezidente (cetățenii RM, cetățenii străini, apatrizii) care obțin venit impozabil sub formă de salariu, cât și din alte surse, a căror sumă totală depășește suma de 25200 lei – ne referim la veniturile obținute în 2008. Excepție fac persoanele fizice angajate într-un singur loc de muncă. Dacă persoanele fizice obțin venituri din mai multe surse, indiferent dacă sunt venituri salariale sau venituri obținute din alte activități, acestea urmează a fi declarate. Persoana angajată într-un singur loc de muncă este în drept să depună declarație, dacă consideră că i s-a reținut o sumă a impozitului pe venit mai mare decât cea prevăzută de legislație. Dacă se confirmă acest fapt după verificările de rigoare, diferențele sunt restituite. Trebuie însă efectuate controale, ridicate documente, ceea ce durează. Termenul stipulat în legislație este de 40 de zile din ziua depunerii cererii. Dar nu întotdeauna reușim că ne încadrăm în acest termen.

În cazul în care contribuabilul intenționează să-și schimbe domiciliul permanent din RM în altă țară, este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit pentru perioada anului de gestiune cât a fost rezident al RM.

- Declarațiile se prezintă subdiviziunilor teritoriale ale IFPS?

- Da, inspectoratelor fiscale teritoriale, unde își au viza de reședință contribuabilii. În cazul în care contribuabilul nu are viză de reședință în localitatea în care locuiește și muncește, atunci prezintă declarația la inspectoratul fiscal teritorial unde se deserveste întreprinderea al cărui salariat este sau unde se deserveste ultima întreprindere la care a lucrat.

- Comparativ cu anul precedent, ce schimbări au intervenit în forma declarației?

- Schimbări esențiale nu au intervenit, există un formular-tip al declarației CET08. Acesta a fost publicat în Monitorul Oficial din 19 decembrie. Declarația poate fi transmisă și

prin poștă, dar și pe cale electronică (www.fisc.md). Documente de confirmare a veniturilor nu sunt necesare, datele notate în declarații fiind făcute pe propria răspundere a contribuabilului. Cotele de impozitare sunt următoarele: 7% pentru venitul impozabil ce nu depășește 25,2 mii lei și 18% din venitul anual impozabil ce depășește această sumă. Scutirea personală pentru 2008 a fost de 6300 lei, scutirea pentru persoanele întreținute – 1560 lei, soțul (soția) poate beneficia de o scutire suplimentară în sumă de 6300 lei, dacă soția (soțul) nu a beneficiat de scutire personală.

- Ce venituri trebuie declarate în afară de salariu?

- Toate veniturile specificate în articolul 18 al Codului fiscal: veniturile din activitatea de antreprenoriat, veniturile din dare în arendă sau chirie, veniturile de la creșterea de capital, dobânzile și alte venituri.

- Persoanele care primesc bani de la rude de peste hotare trebuie să declare aceste sume?

- Aceste venituri au fost impozitate în țările unde au fost câștigate și, dacă am pune oamenii să declare aceste sume și să achite impozitele aferente acestora, ar însemna impozitare dublă. Deci, acești bani nu vor fi declarați și impozitați. Însă unele mijloace, dacă ele prezintă transferuri în scop investițional, adică finanțări pentru realizarea unor proiecte investiționale, se declară și, respectiv, se impozitează.

- Dar premiile se impozitează?

- Dacă premiul e mai mic decât 10% din scutirea personală pentru 2008 (6300 lei) – deci 630 lei, acesta nu se declară și nu se impozitează. Dacă e mai mare, acesta urmează să fie declarat și impozitat.

- Ce-i cu creșterea de capital? Atestăm în ultimii doi ani o sporire a sumelor percepute din acest compartiment de venituri, de la 2,2% ponderea în veniturile totale obținute de persoanele fizice în 2006 la 6,8% în 2007

- Dacă persoana a vândut un apartament sau o casă de locuit sau o mașină - a avut creșteri de capital. În acest caz se impozitează 50% din suma creșterii. Dacă se vinde apartamentul în care locuiește persoana, atunci pentru fiecare an în care această persoană a locuit în apartamentul respectiv este stabilită suma de 10 mii lei care nu se supune impozitării.

- Persoanele care vând întreprinderilor de achiziție producție obținută de pe loturile de lângă casă sau loturile din întovărășirile pomilegumicole trebuie să declare aceste venituri?

- Nu. Lor li s-a reținut 10% la sursa de plată de către persoanele juridice care achiziționează aceste produse.

- Care este comportamentul contribuabililor, analizând situația ultimilor ani?

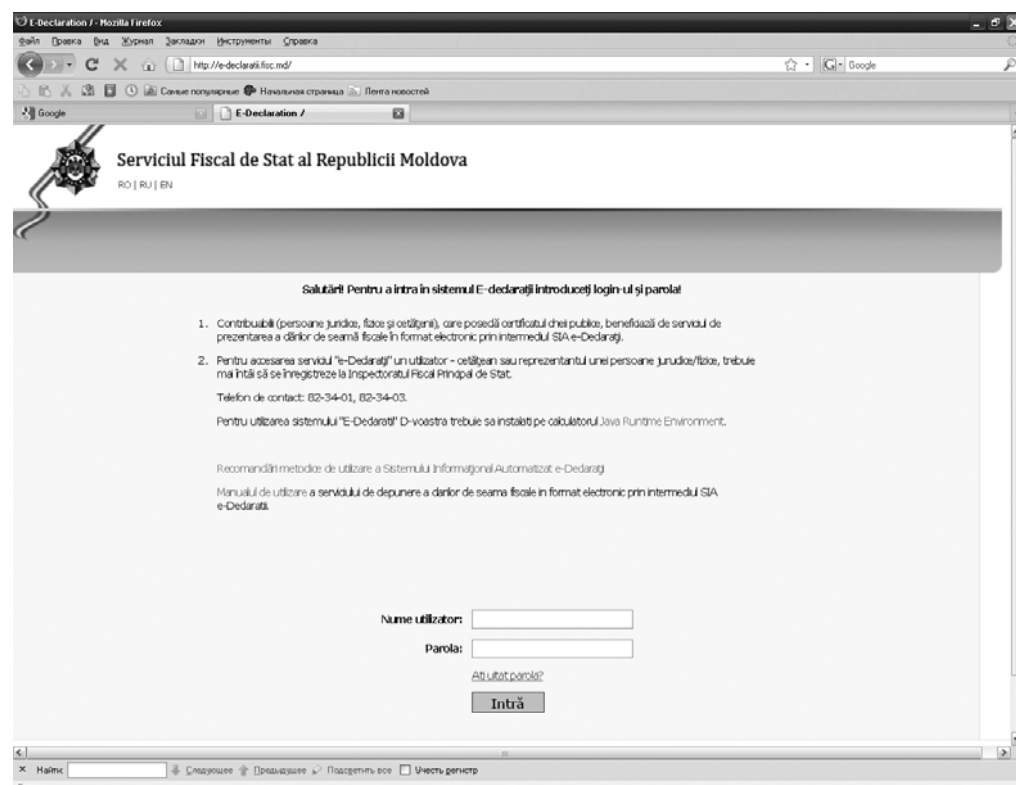
- Observăm o creștere a numărului de declarații prezentate în termenele stabilite, adică până la 31 martie. Dacă pentru veniturile obținute în 2006 numărul declarațiilor depuse în termen a fost de 70174, atunci pentru cele obținute în 2007 a fost de 72439. În creștere este și suma impozitului pe venit plătit de persoanele fizice, de la 1,12 mld lei în 2006 la 1,32 mld lei în 2007, deși cotele de impozitare au fost în scădere.

- Dar, în ce privește categoriile de venituri în totalul veniturilor obținute declarate sunt schimbări?

- Puține, dacă să ne referim la veniturile pe anii 2006- 2007. Plăților salariale le-a revenit în 2007 87 % din toate veniturile, față de 95% în 2006. Veniturile din activitatea antreprenorială adică din practicarea unor meșteșuguri, servicii, sun mici – 2,3% din totalul veniturilor obținute în 2007. E puțin. Înseamnă că majoritatea persoanelor fizice stau cu speranța salariilor, nu au alte posibilități de a-și completa

veniturile. Veniturile de la chirie sunt în ușoară creștere, dar aici e greu de dat o cifră reală, fiindă foarte multă lume n-a conștientizat că trebuie să semneze un contract atunci când închiriaza o casă sau un apartament. Dobânzilor le-a reveni 0,05% în totalul veniturilor obținute în 2006 și 0,1% în 2007.

NOTĂ Info-Prim Neo: Potrivit declarațiilor privind veniturile obținute în 2007, venituri de peste 1 mln lei au declarat 166 de persoane, față de 62 în 2006. Suma maximă declarată a fost de 11,7 mln lei. A sporit și numărul persoanelor care au obținut venituri până la 1mln. Totuși majoritatea covârșitoare au declarat că au avut venituri mai mici de 100 mii lei. Și acestea sunt persoane care lucrează în mai multe locuri. Experții consideră că aceste date nu permit deocamdată să se afirme că în Moldova există o clasă de mijloc care constituie temelia oricărei societăți.

Viticultorii și pomicultorii au început lucrările de primăvară

Viticultorii și pomicultorii au început deja lucrările de primăvară. Astfel, până în prezent, au fost curățate peste 30 la sută din cele 90 280 mii hectare de livezi din întreaga țară.

Totodată, peste 25 la sută din cele 109 mii de hectare de viță-de-vie au fost curățate, potrivit datelor Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care au fost făcute publice în cadrul unui seminar practico-instructiv cu participarea factorilor de decizie de la minister și a savanților de la instituțiile de profil, desfășurat în raionul Ocnița.

Astfel de seminare au mai fost organizate în raioanele Fălești și Glodeni. În cadrul acestora a fost abordate metode de aplicare a unor tehnologii performante în obținerea unor roade înalte de producție pomicolă și viticolă, precum și particularitățile cadrului legislativ și normativ în propagarea unei agriculturi ecologice în producerea și certificarea acestora în Republica Moldova.

Specialiștii MAIA intenționează să organizeze astfel de seminare în toate raioanele republicii.

Prioritățile de colaborare cu FAO au fost examinate la Ministerul Agriculturii

Prioritățile de colaborare dintre Guvernul Moldovei și FAO, privind dezvoltarea sectorului agricol din Republica Moldova, au constituit principalele subiecte de discuție în cadrul seminarului „Cadrul Național de Priorități pe Termen Mediu”, organizat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu oficiul Sub-regional al FAO pentru Europa Centrală și de Est.

La seminar au participat Fernanda Guerrieri, Coordonator Sub-regional al FAO pentru Europa Centrală și de Est, reprezentant FAO în Moldova, Joseph Nagy, funcționar Investiții, oficiul Sub-regional FAO, Gordon Biggar, consultant FAO, precum și specialiști din cadrul ministerului de resort.

În cuvântul de deschidere, Ion Perju, viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, a reiterat necesitatea identificării domeniilor de priorități pe termen mediu, unde FAO și-ar putea concentra asistența în raport cu domeniile de priorități ale Guvernului Republicii Moldova din sfera agriculturii și dezvoltării rurale.

În acest context, oficialul a subliniat importanța climatului investițional și al suportului tehnic în condițiile dezvoltării infrastructurii rurale în conformitate cu sistemele internaționale și europene de management al calității producției agricole și a competitivității acesteia, precum și tendințele integraționiste ale politicii statului prin optimiza-

Ion Perju, viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare, a reiterat necesitatea identificării domeniilor de priorități pe termen mediu din sfera agriculturii și dezvoltării rurale

rea și armonizarea cadrului legislativ național cu cerințele europene de siguranță pentru produsele agroalimentare.

În cadrul Mesei rotunde, participanții au evidențiat domeniile de colaborare - politicile și activitățile de sporire a productivității agricole în gospodăriile mici și a accesului la piețe, ce va duce la venituri mai mari și reducerea sărăciei în sectorul rural; managementul resurselor naturale și pericolelor dezastrelor naturale asupra mijloacelor de trai în sectorul rural al Moldovei și guvernarea și reglementarea bunelor funcții ce susțin agricultura de piață, adăugarea plusului de valoare, comerțul și integrarea economică.

Bulgaria examinează posibilități de investiții în infrastructura pentru dezvoltarea agriculturii din Moldova

Viceministrul Economiei și Energeticii al Republicii Bulgaria, Ivo Krumchev, aflat într-o vizită de lucru în țara noastră, în calitate de Co-președinte al Comisiei interguvernamentale privind colaborarea economică și tehnico-științifică, a avut o întrevedere cu conducerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Discuțiile din cadrul întrevederii s-au axat pe identificarea unor domenii de interes comun și examinarea posibilității implementării unor proiecte concrete cu asistență financiară din partea Secretariatului Inițiativei Central Europene, impulsivitatea schimburilor comerciale cu produse ale complexului agroindustrial între Republica Moldova și Republica Bulgaria, precum și examinarea posibilităților de intensificare a schimbului de experiență și a preluării celor mai bune practici privind ajustarea legislației din domeniul agroindustrial la acquis-ul comunitar, implementarea standardelor de calitate etc.

Totodată, ambele părți au examinat posibilitatea colaborării între instituțiile ambelor state și creării unor întreprinderi mixte în vederea prevenirii unor consecințe ulterioare ale crizei alimentare mondiale.

Ion Perju, viceministru al agriculturii și industriei alimentare, a

zitate și desfacere a producției agroalimentare; crearea unor abatoare ajustate la standardele și cerințele UE; crearea fermelor de lapte și carne moderne cu aplicarea tehnologiilor avansate etc.

În alt context, vom menționa că pe parcursul anului 2008, volumul comerțului exterior cu Bulgaria a înregistrat o tendință de descreștere comparativ cu anul 2007, acesta constituind circa 13,6 mil. USD. În această perioadă, agenții economici din Republica Moldova au exportat în Bulgaria mărfuri în sumă de 22,3 mil USD, importând, în același timp, mărfuri în valoare de 45 mil. USD.

Stabilitatea pieței interne a zahărului va fi asigurată prin cadru legislativ

Săptămîna trecută, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicat Regulamentul cu privire la importul în regim preferențial al unor tipuri de zahăr, aprobat prin Hotărîrea de Guvern Nr. 134 din 10.02.2009. Acesta a fost elaborat în conformitate cu normele Organizației Mondiale a Comerțului (O.M.C.), la care Republica Moldova este parte, prevederile acordurilor de comerț liber, semnate de Republica Moldova cu țările nemembre ale O.M.C., Legii reglementării de stat a activității comerciale externe nr.1031-XIV din 8 iunie 2000, în scopul asigurării stabilității pieței interne și stabilește procedura de reglementare a importului unor tipuri de zahăr în regim preferențial printr-un sistem de autorizații neautomate de import preferențial.

Conform Regulamentului, cantitățile de zahăr și produse zaharoase și perioada importului în regim preferențial vor fi stabilite, trimestrial, de către Ministerul Agriculturii

și Industriei Alimentare, în comun cu Uniunea Producătorilor de Zahăr din Republica Moldova, reieșind din volumul de producție al întreprinderilor autohtone, consumul pieței interne și potențialul de export.

De asemenea, informațiile statistice privind producerea, stocurile existente și necesitățile pieței interne de zahăr și produse zaharoase, precum și estimările necesităților de import în regim preferențial de zahăr și produse zaharoase vor fi prezentate Ministerului Economiei și Comerțului, pînă la data de 5 a fiecărui început de trimestru.

Prezentul Regulament instituie cadrul normativ de activitate a tuturor persoanelor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care vor desfășura activități de import a zahărului și produselor zaharoase originare din țările-nemembre ale O.M.C., cu care Republica Moldova are semnate acorduri de comerț liber.

Experți de pe ambele maluri ale Nistrului vor fi instruiți în domeniul protecției mediului

În contextul promovării măsurilor vizând întărirea încrederii dintre cele două maluri ale Nistrului, la 26 februarie, curent, în sediul Misiunii OSCE din Tiraspol, a avut loc o nouă reuniune a grupurilor de lucru pentru agricultură și mediu.

În cadrul întâlnirii, la care au participat experți din cadrul instituțiilor de resort și reprezentanți ai factorilor internaționali interesați, au fost abordate chestiuni legate de elaborarea și implementarea strategiilor și proiectelor comune în domeniul protecției mediului înconjurător și utilizării

durabile a resurselor naturale. O atenție deosebită a fost atribuită proiectelor privind pesticidele interzise; monitorizarea și revitalizarea stării resurselor acvatice ale râului Nistru; supravegherea activităților radiologice și transportarea deșeurilor radioactive, etc.

Au fost examinate, de asemenea, posibilitățile de organizare a unor cursuri comune de instruire a experților de profil în domeniul legislației, standardelor, normelor, procedurilor și practicilor avansate în materie de mediu.

Irigarea este una din condițiile succesului în agricultură

Asocierea permite suprafețelor irigate,

Continuare din pag. 1

Deși primele Asociații ale Utilizatorilor de Apă au fost create și funcționează deja de aproape un deceniu, această formă de cooperare (asociere) are o răspândire limitată.

Anume din acest motiv, a fost inițiat un proiect ambițios de promovare a experienței în domeniul asocierii pentru utilizarea în comun a sistemelor de irigare. Acest proiect constă în editarea unui ghid tematic, care sistematizează toată informația și experiența existentă la momentul actual în acest domeniu, a aspectelor legale și de mediu, un accent aparte fiind pus pe problema creării și funcționării

Asociațiilor Utilizatorilor de Apă cu diferite forme organizatorico-juridice de antreprenariat. Autorii au îmbinat experiența obținută de către ei la crearea primelor două Asociații ale Utilizatorilor de Apă din Republica Moldova, „Dajida Prim” din Gura Bâcului, raionul Anenii Noi și „Viodela Plus” din Bălăurești, raionul Nisporeni; precum și materiale din prima broșură la acest subiect, editată în anul 1999 - „Asociațiile Utilizatorilor de Apă din Republica Moldova”, dar și experiența în domeniu de peste 10 ani.

Adițional, în scopul promovării avantajelor asocierii utilizatorilor de apă, în perioada noiembrie-decembrie 2008 a fost organizat un ciclu de seminare zonale - la Edineț, Drochia, Ungheni, Căușeni, Criuleni, Nisporeni, Anenii Noi, Hâncești, Cahul. Deși, inițial, au fost planificate nouă seminare, ulterior, la solicitare, au mai fost

Echipa de experți a fost constituită din specialiști ai Agenției Apele-Moldovei, care se refereau la aspectele tehnologice ale irigației, Inspectoratului Ecologic de Stat, care au elucidat aspectele legale și de mediu ale gestionării bazinelor acvatice

Peste 400 de antreprenori, reprezentanți ai direcțiilor agricole raionale, ai Asociațiilor Internaționale de Producere, Reparație și Exploatare (reprezentanțe în teritoriu ale Agenției Apele Moldovei) au participat la seminare

extinderea cu cheltuieli minime

organizate încă două, în raioanele Făleşti și Orhei.

Solicitat de Agromediainform, Iurie Hurmuzachi, vicedirector al Federației AGROinform, unul din autorii ghidului, a explicat că, seminarele au fost planificate în așa mod, încât să cuprindă zonele în care există în prezent sisteme funcționale de irigare. În același timp, la selectare s-a ținut cont și de potențialul de irigare, resursele acvatice disponibile, dar și de interesul din partea producătorilor agricoli.

„Aceste seminare au permis să venim cu o abordare complexă a procesului de irigare, fiind elucidate aspecte ce țin de procesul de constituire, funcționare și dezvoltare a Asociațiilor Utilizatorilor de Apă”, a explicat Iurie Hurmuzachi. Echipa de experți a fost constituită din specialiști ai Agenției Apele-Moldovei, care se refereau la aspectele tehnologice ale irigației, Inspectoratului Ecologic de Stat, care au elucidat aspectele legale și de mediu ale gestionării bazinelor acvatice. Bunele practici în procesul de irigare au fost prezentate de Aurel Overcenco, expert de la CNFA Moldova, iar eu m-am referit la modelele de asociere, avantajele, dar și limitările fiecăruia dintre acestea.

Peste 400 de antreprenori, reprezentanți ai direcțiilor agricole raionale, ai Asociațiilor Interraionale de Producere, Reparație și Exploatare (reprezentanți în teritoriu ale Agenției Apele Moldovei) au participat la seminarele organizate de noi, fiecare întâlnire fiind un excelent prilej de a discuta problemele și realizările irigației în

condiții concrete ale regiunii în care ne aflăm. Din acest motiv, fiecare seminar a fost unic și a permis stabilirea unei comunicări directe între cei care doresc să aplice irigarea și cei care sunt implicați, la diferite etape, în asigurarea procesului.

Vreau să accentuez, dacă la momentul în care au demarat seminarele noastre în țara activau 26 Asociații ale Utilizatorilor de Apă, la finalizarea ciclului avem deja 32. După aceste întâlniri am primit numeroase solicitări de informații și asistență în procesul de constituire a Asociațiilor Utilizatorilor de Apă. Foarte activi, sunt, de exemplu, antreprenorii din satul Dubăsari Vechi, raionul Criuleni.

Ghidul Asocierea utilizatorilor de apă pentru irigații a fost editat în cadrul Proiectului de Dezvoltare a Businessului Agricol (PDDBA) cu contribuția celor mai relevante organizații la acest subiect: Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”, Agenția „Apele Moldovei” și experți independenți. Ghidul vine să completeze vidul informațional în domeniul asocierii pentru utilizarea apei în scopuri de irigare.

Prima lucrare care a încercat să cuprindă domeniul asocierii pentru irigare a fost editată în 1999, în perioada de post-privatizare în agricultură. Un grup de legumicultori din satul Bălăurești, raionul

Nisporeni, a solicitat asistență pentru irigare, în condițiile în care înreg sistemul de irigare existent în localitate a fost privatizat, fiind divizat în cote valorice. În urma unei expertize în teren, care a durat aproape jumătate de an, a fost identificată o schemă care să permită asocierea legumicultorilor în baza sistemului de irigare existent. Situația era complicată și de faptul că, la acel moment, în Moldova activa o singură Asociație a Utilizatorilor de Apă, în Gura Bâcului, Anenii Noi și a fost nevoie de elaborat regulamente pentru funcționarea asociației – de planificare a livrărilor de apă, de achitări ale membrilor

pentru apa consumată și pentru consumul de resurse energetice etc. Eforturile au fost răsplătite în timp – Asociația Vionela Plus din Bălăurești, Nisporeni activează și în prezent, iar experiența acumulată a constituit baza materialului factologic pentru editarea primului ghid despre asocierea în scopuri de irigare.

În prezent, conform datelor Agenției Apele Moldovei, suprafața totală a terenurilor agricole irigate este de peste 131 mii ha, în timp ce, real, în anul 2007 au fost irigate doar 34 mii ha.

Seminarele au fost planificate în așa mod, încât să cuprindă zonele în care există în prezent sisteme funcționale de irigare

VINIFICATORII SOLUȚII

Situația în care se află companiile autohtone de vinificație în prezent nu prea oferă motive de optimism. Chiar dacă în anul trecut activitatea acestui sector a fost în creștere față de 2007, aceasta s-a datorat reluării exportului în Federația Rusă. La începutul anului curent însă valuta națională din Rusia, concomitent cu cea a Ucrainei, s-a depreciat considerabil față de euro și dolar, generând scumpirea vinurilor moldovenești, ceea ce afectează importul acestora. În aceste condiții, reprezentanții întreprinderilor autohtone au declarat în cadrul ediției din anul curent a expoziției "Expovin Moldova" că încearcă să identifice noi metode de marketing. Totuși, mulți producători vinicoli nu au participat la expoziție, din cauza situației financiare dificile în care se află.

Participarea la „Expovin Moldova 2009” a fost sub nivelul înregistrat în anii precedenți pe fondul situației financiare precare cu care se confruntă întreprinderile. Andrei Gurin, directorul general al Agenției Agroindustriale „Moldova-Vin”, afirmă că cele mai multe probleme se referă la creditarea importurilor de către țările de destinație. Spre exemplu, în prezent, importatorilor din Federația Rusă nu li se acordă credite pentru a importa producție din Republica Moldova. În același timp, agenții economici autohtoni dispun de foarte multe contracte pentru a face exporturi, dar achitarea pentru producția livrată poate fi efectuată abia peste șase sau nouă luni. Nu toți agenții economici sunt însă de acord cu aceasta. „Noi îi susținem, pentru că nu se mai poate face export fără plată sau fără o garanție bancară, declară Andrei Gurin. – În anul 2005, am trecut deja printr-o experiență similară, când la momentul interzicerii importurilor de vin moldovenesc în Rusia o parte din producție nu era plătită.”

IMAGINE DE ȚARĂ VINICOLĂ

Primul pas pe care ar trebui să-l facă Republica Moldova pentru a depăși problemele cu care se confruntă sectorul vinicol în ultimii ani ar trebui să fie promovarea imaginii țării noastre în lume în calitate de stat producător de vin, susține Nicolae Taran, vicedirector al „Moldova-Vin”. „Pentru a ne promova vinurile, trebuie să promovăm mai întâi imaginea țării”, spune Nicolae Taran. – Dacă ne vor cunoaște în Germania, Spania și alte state ca țară vinicolă prosperă, cu vinuri noi, atunci vor câștiga nu doar companiile, dar și țara. La ora actuală, deseori suntem confundați cu Maldive sau altă țară care utilizează abrevierea „MLD”. De aceea, am putea pune accentul pe promovarea imaginii țării. Primul pas a fost deja făcut la expoziția „Prodexpo” din Moscova, unde Republica Moldova a ieșit cu un stand unic național”.

PIAȚA PRINCIPALĂ E CEA INTERNĂ

În pofida conjuncturii existente nefavorabile de pe piețele de desfacere, SA „Cricova”, care deține una din cele mai mari colecții de vinuri din lume, intenționează să majoreze volumul producției vinicole. Valentin Bodiul, director general al întreprinderii, anunță că în acest an se contează pe depășirea cifrei de 8 mln de sticle produse, față de 7,2 mln – în anul trecut. „Numai din Moscova am primit recent o cerere de peste 1,5 mln de sticle, declară Valentin Bodiul. – Ne este totuși greu, căci concurența e dură. Segmentul deținut anterior de vinurile moldovenești a fost ocupat de producția din țări precum Franța, Italia, Spania. Compania Cricova exportă în Rusia de zeci de ani și sperăm că primii pași făcuți pe piața rusă, în octombrie 2008, după ridicarea embargoului la produsele vinicole moldovenești, va constitui un impuls pentru majorarea esențială a exporturilor pe această piață.”

Valentin Bodiul mai precizează că întreprinderea a elaborat o strategie specială pentru a ieși din criză. În viziunea sa, doar calitatea și alt segment de produse ar putea să aducă rezultate bune pentru țară. Piețele tradiționale pentru „Cricova” numără peste 30 de țări. Oricât de paradoxal ar părea, dar piața principală este cea internă. „În Republica Moldova, unde practic fiecare a doua familie produce vin, peste 60 la sută din produsele

vinicole consumate sunt produse de fabrica noastră, remarcă Valentin Bodiul”. Cu referire la așteptările de viitor, Valentin Bodiul a mai adăugat că încă nu este clar la ce va duce criza actuală, dar sugerează că principala strategie în acest sens este optimizarea afacerilor și prudența maximă, pentru a putea evita efectele crizei.

REORIENTAREA SPRE CONSUMATORUL INTERN

Reorientarea producției spre consumatorul intern reprezintă direcția de bază și pentru alte întreprinderi vinicole. Victor Bostan, director general al vinăriei „Bostavan”, spune că și această întreprindere mizează mult pe consumatorii moldoveni. „Vrem să educăm consumatorul și să-l convingem să consume mai mult vin și mai puțină votcă, declară Victor Bostan. – Prima motivație în acest sens ar fi că vinul este benefic pentru sănătate.” În 2009, contăm pe o creștere de 20 la sută, în pofida condițiilor de criză. Evident, avem unele probleme, nu poate criza să treacă pe alături, dar acestea nu sunt atât de grave, ne descurcăm”.

Pentru a cuceri consumatorul intern, o altă companie vinicolă autohtonă a introdus o nouă metodă de promovare a producției. În acest sens, sunt organizate degustări publice în scopul aflării prin contact direct care sunt gusturile consumatorilor. În același timp, întreprinderea este gata să majoreze volumul de producție exportat în Uniunea Europeană. Aurel Morar, director general al companiei „Maurt”, concretizează că produsele sub această marcă sunt vândute, în special, pe piața internă sau exportate în Ucraina, Belarus, România și Statele Unite ale Americii. Cu toate acestea, se contează și pe majorarea de către Uniunea Europeană a cotei de export pentru Republica Moldova. Potrivit lui Aurel Morar, compania

IDENTIFICĂ ANTICRIZĂ

„Maurt” livrează la moment pe piața comunitară circa 100 mii sticle de vinuri anual, dar ar fi dispusă să majoreze de vreo cinci ori acest volum”.

SATISFACEREA CERERILOR NEÎNSEMNATE

Criza financiară pe piețele de export a lăsat fără lucru mii de moldoveni. Întreprinderea „Vitis Hîncești” exporta pînă în 2006 în Rusia peste 60 la sută din producția vinicolă. În condițiile actuale, însă, numărul angajaților a fost redus în jumătate, susține Ștefan Daud, director comercial al întreprinderii. „Compania se află într-o situație dificilă, spune Ștefan Daud. - Am pierdut mulți cumpărători în această perioadă de criză. Clienții noștri fideli din Ucraina, după colapsul cu Rusia, sunt și ei în impas. Vînzările noastre au scăzut drastic - cu 50-60 la sută. În Rusia nu am livrat nicio sticlă. Dacă în trecut nici nu acordam atenție unor comenzi minore de 15-20 mii de sticle, venite din China sau Canada, acum satisfacem toate doleanțele cumpărătorilor.” Potrivit lui Ștefan Daud, din cele 10 întreprinderi vinicole mari din Hîncești, în sezonul trecut de recoltare doar „Vitis Hîncești” a achiziționat materie primă de la producători. Celelalte și-au stopat activitatea pe motiv că au foarte multă producție în stoc care își așteaptă cumpărătorul. „Noi deja nu ne mai propunem să promovăm producția noastră, ci dorim doar să supraviețuim, a conchis Ștefan Daud.

TURISM VINICOL

Compania „Chateau Vartely”, care în patru ani de activitate a reușit să penetreze piețele a peste 20 de țări, a lansat un nou concept de promovare. Aliona Reanina, manager pentru promovare, este de părere că întreprinderea va reuși cu siguranță să devină un punct de atracție turistică atât pentru cetățenii Republicii Moldova, cât și pentru turiștii care ne vor vizita țara. Vinurile moldovenești ar trebui promovate prin intermediul turismului vinicol, susține ea. „Pe lângă faptul că investim în calitate și suntem tineri pe piață, mai și promovăm turismul vinicol, menționează Aliona Reanina. - Vrem ca în Republica Moldova să vină lumea pentru a proba vinul, dar să vadă și procesul de producere a acestuia. Noi avem pămînturi bogate și multe posibilități în acest sens. Spre regret, mulți producători vinicoli autohtoni nu au participat la expoziție. Au venit doar cei care rezistă și fac față situației de pe piață, în timp ce mulți au o situație financiară precară”.

MODERNIZAREA ÎNTEPRINDERILOR VINICOLE

Industria autohtonă a vinului va trebui să miște în viitor pe calitate și pe modernizarea întreprinderilor vinicole, sunt de părere agenții economici moldoveni, care au prezentat la „Expovin Moldova” noi tipuri de utilaj vitivinicol. Victoria Popovici, reprezentant al unei firme distribuitoare de tehnică agricolă italiană, constată că pe parcursul a trei ani și jumătate în Republica Moldova

și în Ucraina au fost vîndute circa 60 de agregate. În opinia sa, aceasta este o cifră mare pentru Republica Moldova. Anul curent este însă foarte dificil, deoarece multe gospodării nu pot să-și comercializeze producția și, ca rezultat, nu au pe ce și procura tehnică. „În anul 2008, am vîndut șase agregate, iar în acest an - am încheiat doar un singur contract, remarcă Victoria Popovici. - Am participat totuși la expoziție, pentru ca oamenii să cunoască ce utilaj este pe piața autohtonă și poate că pe viitor își vor face planuri și în acest sens.”

Reprezentantul altei companii în domeniu, Octavian Ciobanu, opinează că pentru a face față situației existente, producătorii vor trebui să treacă la tehnologii moderne și la mecanizarea viticulturii, deoarece forța de muncă este din ce în ce mai puțină și costă scump. Cu ajutorul mecanizării, se minimizează rolul factorului uman și sporește productivitatea muncii. „Suntem pe piața Republicii Moldova de numai un an și avem profit, constată Octavian Ciobanu. - În condițiile crizei, companiile vinicole au înțeles că lucrul trebuie mecanizat, deoarece prețul de cost al producției se micșorează. La moment, mai multe companii manifestă interes pentru combine multifuncționale, care efectuează toate cele nouă operațiuni din sectorul viticol. O mașină de acest fel costă 400 mii de euro și înlocuiește 250-300 de muncitori. În condiții normale, agentul economic își poate recupera investiția timp de trei ani. Două combine au fost deja vîndute.”

SFATURI ALE EXPERTILOR ITALIENI

Republica Moldova ar putea urma exemplul Italiei, care, în condițiile de criză, pune accentul pe

agricultură, activitatea în acest sector fiind singura șansă de a depăși criza financiară, spune Claudio Bortolucci, expert în materie din Italia. El apreciază că, în următorii ani, țara noastră ar putea deveni un important centru de comercializare a accesoriilor pentru un sector viticol modern și calitativ. „Sectorul agricol, comparativ cu alte sectoare ale economiei, resimte de obicei mai puțin efectul diferitelor crize, consideră Claudio Bortolucci. - Republica Moldova se află într-o fașie climatică optimă pentru creșterea viței-de-vie, aici există tradiții seculare de producere a vinului și ar putea servi drept un bun punct de desfacere atât pentru piața României, cât și pentru cea a Ucrainei.”

Pe de altă parte, italianul Angelo Massi, prezent la „Expovin Moldova 2009”, îi sfătuiește pe moldoveni să facă primul pas și în ceea ce privește comercializarea vinurilor pe piața din Italia. „Sunt mulți moldoveni în Italia și dacă s-ar vinde vinul moldovenesc în această țară, apoi conașionalii voștri, pentru a-și susține producătorul autohton, ar cumpăra această producție, opinează Angelo Massi. - Dar ce se întâmplă la moment? Pe căi neoficiale, în Italia sunt importate berea din Chișinău, ciocolata „Bucuria”, coniacul, votca. Aceste produse, inclusiv vinul moldovenesc, trebuie să fie transportate pe căi oficiale și în cantități mari. Dacă aș fi locuit în Moldova, cred că aș fi deschis în Italia un magazin specializat de vin moldovenesc, aș fi creat o rețea de distribuție a acestuia, iar primele 100 de sticle le-aș fi dat gratis. Dacă moldovenii ar consuma vinul lor în Italia, apoi faima acestora cu siguranță s-ar răspândi și în rândul italienilor”.

NOI SOIURI PENTRU PIAȚA OCCIDENTALĂ

Emmanouel Andreas, președintele Asociației de Sommelier din Cipru, le recomandă vinificatorilor moldoveni să depășească stereotipul precum că vinurile curente sunt cele mai solicitate. „Dacă doresc să iasă pe piața din Occident, vinificatorii moldoveni trebuie să o facă cu alte soiuri, cum ar fi cele indigene, și să facă niște vinuri care nu se găsesc în altă parte a lumii, sugerează Emmanouel Andreas. - Accentul trebuie pus pe vinurile moderne, pe locurile cele mai bune pentru plantarea viței-de-vie, iar cu utilajul care este la moment în proces de modernizare, e normal că o să se facă vinuri bune”. Sectorul vinicol joacă un rol important pentru economia Republicii Moldova, vinificației revenindu-i o pătrime din volumul total al exporturilor și circa 9% din Produsul Intern Brut. În această ramură a economiei sunt angajate 25% din populație. De menționat că la ora actuală 95% din vinurile autohtone sunt destinate exportului. Principala piață de desfacere a acestora sunt țările CSI. În anul 2008, au fost comercializate 82 mln de sticle în valoare de 193 mln dolari, dintre care 164 au fost exportate în țările CSI și 24 mln - în Uniunea Europeană.

La cea de-a optsprezecea ediție a concursului internațional de vinuri și alte băuturi alcoolice, desfășurat în cadrul expoziției „Expovin Moldova”, producătorii autohtoni au obținut aproape jumătate din cele 54 de medalii adjuocate la concurs.

Datorită zilelor însorite din februarie

Albinele deja simt primăvară

Zilele calde pe care le-am avut în prima parte a lunii februarie au stimulat activitatea albinelor în stupi, multe dintre care chiar au efectuat și primele zboruri. Pentru a vedea în ce mod această situație poate influența dezvoltarea de mai departe a albinelor, am solicitat opiniile lui Mihai Beșliu, apicultori cu vastă experiență în domeniu.

Potrivit specialistului, de prin anii 90 ai secolului trecut se observă schimbări climaterice pe care apicultorii nu le pot trece cu vederea. „Orice anotimp, dar mai ales iarna și primăvara sunt diferite de la an la an. Această situație ne face pe noi, apicultorii, să fim mereu în alertă și să ne adaptăm rapid la orice schimbări de climă”, spune Mihai Beșliu.

Dacă e să ne referim la anul curent, mai exact la luna februarie, care ne-a bucurat și cu zile însorite, am observat că multe albine au efectuat deja zborul de curățare, unele dintre ele au ieșit din stupi chiar în decembrie, când am avut zile calde. Totuși, nu au lăsat multe urme pe acoperișul stupului. Am mai observat că unele albine au zburat, în zilele acestea de iarnă, la o distanță de 500-600 de metri de stupină. E un lucru foarte bun, deoarece a apărut deja și câte o floricea de podbal, iar albinele au putut face degustația la polen. Am observat că unele au adus chiar puțin polen și în stup. Dar, odată cu ivirea polenului în natură, începe pontă la matcă, începe ouatul. În această perioadă se atestă un consum dublu, chiar și triplu de miere.

În aceste condiții, sfatul meu pentru apicultori ar fi să stimuleze familiile de albine. Unii apicultori le stimulează cu candi, un amestec din patru părți de pudră de zahăr și una de miere, ca să mai facă economie. Eu, însă, dacă am miere suficientă, pregătesc niște pachete din polietilenă în care

pun 700-800 grame de miere, pe care le plasez de asupra, pe cuib. La fel și pe salteluțe mai pun puțină hrană. Toate acestea le fac pentru a stimula matcele, dar este și o măsură de precauție – în cazul în care cuibul s-a lăsat pe o parte, albinele au hrana asigurată drept în mijlocul cuibului.

Am mai observat că albinele deja au consumat în proporție de 40-45 procente hrana pe care le-am pus-o de cu toamnă. Adică, nici în jumătate nu au folosit, deoarece în decembrie, o familie de albine consumă la vreo 900 de grame de miere, dar la momentul actual a pornit dezvoltarea și consumul se triplează. Ar foarte bine dacă am avea temperaturi de 14-15 grade, atunci am fi putut curăți și fundurile.

Dar deja se poate de curătat urdinișurile de albine moarte. Unele familii puternice și-au făcut curățenie singure, adică au aruncat din știubei albinele moarte.

Totodată, dacă se va face cald, ar trebui de zvântat materialele izolatoare, am în vedere salteluțele, căci sunt unele cam umede.

Și se mai întâmplă ca în stupi să intre și câte un șoarece, care trebuie fugărit. Totuși, din observații am constatat că este nevoie de ajutat familiile la care a pătruns șoarecele, fiindcă le supără și mirosul. În acest caz, se poate de curătat o parte de fund și de mai schimbat salteluțele murdare.

O altă constatare este că, acum, când albinele caută deja po-

len, ele duc lipsă de apă. Imediat ce se va stabili un timp frumos, cald, va trebui de pregătit un adăpător cu apă. Important e ca acesta să fie ferit de curenții reci, iar albinele să se obișnuiască să găsească apă permanent în același loc, să nu caute ele toată vara apă prin băltoace.

Deoarece timpul acum s-a răcit, ar trebui să ne pregătim pentru primăvară, adică să mai închidem ramele, să tragem sârmele pe ele și să procurăm faguri artificiali din timp. Și încă un moment important. Din cauza că toamna trecută am avut o criză, pe unii faguri s-a cristalizat mierea. Probabil, anume din acest considerent albinele caută apă.

Încă nu știm cum va evolua timpul în continuare. Dacă va fi o

primăvară timpurie, trebuie de prins momentul în care ziua va fi temperatură de 14-15 grade la umbră și de făcut un contorl fulger. La o asemenea temperatură deja pot fi curățate fundurile la stupi de fărâmituri de ceară și de albine moarte, dacă sunt. Totodată, se strămtorează cuibul, se administrează hrană dacă este nevoie și, desigur, se unifică familiile orfane. În dependență de evoluarea temperaturii se poate de administrat și sirop de zahăr. Dar numai în cazul în care temperaturile vor fi ridicate. Există apicultori care mai utilizează niște hrănitore deasupra cuibului și le folosesc cu succes. Sau chiar în faguri administrează acest supliment - 200 de grame de sirop de zahăr și miere în proporție de unu

la unu, dar să nu fie gros.

Apropo, în aceste zile, dacă avem posibilitate, să nu uităm să reparăm stupii de rezervă. Din practică e binevenit un asemenea procedeu - transferăm familia care a iernat într-un stup curat, dezinfectat, astfel familiile își iau un start mai bun în primăvară, mai ales la culesul de salcâm.

Și ultimul moment. Dacă apicultorii observă că sunt urme de diaree, înseamnă că mierea a fost deteriorată. În asemenea caz se poate de administrat un preparat împotriva nozimozei cu candi sau cu miere curată. Această procedură se recomandă de efectuat toamna și primăvara la hrănitul devreme, chiar dacă albinele nu au făcut zborul de curățare.

Vladimir JAVGUREANU

Deja se poate de curătat urdinișurile de albine moarte. Unele familii puternice și-au făcut curățenie singure, adică au aruncat din știubei albinele moarte

Deoarece timpul acum s-a răcit, ar trebui să ne pregătim pentru primăvară, adică să mai închidem ramele, să tragem sârmele pe ele și să procurăm faguri artificiali din timp

Produse de uz fitosanitar noi înregistrate în Republica Moldova

Vița de vie

Denumirea comercială, forma preparativă, substanța activă, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării, grupa de toxicitate	Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha, l/t, kg/t)	Organismul nociv		Modul, perioada și limitele de utilizare	Termenul ultimului tratament până la recoltare (Numărul maximal de tratamente)	Termenul de ieșire în câmp pentru efectuarea lucrărilor manuale (mecanizate)
		Denumirea științifică	Denumirea populară			
1	2	4	5	6	7	8
ERBICIDE						
Absolut, SL (glifosat, 360 g/l) “Tragusa Ltd”, Spania 03-0480 29.12.2008 III	4,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale	Prin stropire în perioada de creștere intensivă a buruienilor, cu condiția protejării culturii	- (1)	7 (3)
	6,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale și perene			
Ouragan Forte 500 SL (glifosat, 500 g/l) “Syngenta AG”, Elveția 0440 29.12.2008 III	1,5-3,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale	Prin stropire în perioada de creștere activă a buruienilor, primăvara sau vara cu condiția protejării culturii	- (1-2)	7 (3)
	3,0-4,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale și perene	Prin stropire în perioada de creștere activă (15-20 cm) a buruienilor perene, primăvara sau vara cu condiția protejării culturii		
FUNGICIDE						
Cerfun 250 EW (tebuconazol, 250 g/l) „AGROPAK Spolka Jawna”, Polonia 02-0479 29.12.2008 IV	0,3-0,4	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	35 (3)	7 (3)
Cooperon, WP (hidroxid de cupru, 500 g/kg) “Bradfield Europe Corporation”, Marea Britanie 02-0411 29.10.2008 III	2,5-3,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	25 (3-4)	7 (3)
*CuproStar 46 SC (sulfat de Cu tribazic, 460 g/l) ÎEC AȘ “Izomer”, R.Moldova / SRL “Avant Chim”, R.Moldova 02-0423 03.12.2008 III	4,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	25 (2-3)	7 (3)
KLONIL FORTE 500 SC (clorotalonil, 500 g/l) “S.A.M. Laboratoires Sanigene”, Monaco 02-0483 29.12.2008 III	1,5-2,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	21 (3)	7 (3)
Timorex Gold, EC (Ulei din Melaleuca alternifolia, 238 g/kg) “Biomor Israel Ltd”, Israel 02-0475 03.12.2008 IV	6,0	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	-	7 (3)
Sphinx Extra, WG (dimetomorf, 113 g/kg + folpet, 600 g/kg) “Makhteshim Agan”, Israel 02-0467 03.12.2008 IV	2,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2-3)	7 (3)
STROLL, WDG (kresoxim-metil, 500 g/kg) “Bradfield Europe Corporation”, Marea Britanie 02-0446 29.10.2008 III	0,2	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	35 (2)	7 (3)
Sumilex, WG (procimidon, 500 g/kg) “Sumitomo Chemical Agro Europe”, Franța 02-0490 29.12.2008 IV	1,0-1,5	Botrytis cinerea	Putregaiul cenușiu	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2)	7 (3)
Ventop 350 SC (ditianon, 350 g/l) „AGROPAK Spolka Jawna”, Polonia 02-0478 29.12.2008 IV	1,5-2,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (3)	7 (3)
INSECTICIDE						
MIDASH 200 SL (imidacloprid, 200 g/l) “Sharda Worldwide Exports Pvt. Ltd”, India 01-0488 29.12.2008 III	0,3	Lobesia botrana	Molia verde a strugurilor	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2-3)	7 (3)
FERTILIZANȚI						
Lignogumat de K, marca AM 000 “Lignogumat”, Rusia F – 007 29.10.2008 IV	săruri ale acizilor huminici (organici), 800-900 g/kg Microelemente: Mg (sulfat de magneziu) - 0,1-1,2 g/kg; Fe (sulfat de fer) - 0,1-2,0 g/kg; Cu (sulfat de cupru) - 0,1-1,2 g/kg; Co (sulfat de cobalt) - 0,1-1,2 g/kg; B – 0,1-1,5 g/kg; Mo – 0,05-1,15 g/kg; Zn (sulfat de zinc) – 0,1-1,2 g/kg; H2O – până la 120 g/kg	5 gr. la 10 L apă		Tratarea materialului saditor: Înmuiera sau stropirea materialului săditor înainte de plantare cu soluție de Lignogumat de K marca AM de 0,05%	1	
		150 g/ha		Tratări în perioada de vegetație: două tratări extraradiculare pînă la înflorire și două după cu soluție de Lignogumat de K marca AM cu un interval de 17-22 zile (norma soluției de lucru - 800 L/apă/ha).	4	

Deținerea mai multor carnete de muncă va fi pedepsită

Deținerea de către salariat a mai multor carnete de muncă de model nou va atrage după sine declararea nulității de drept a înscrierilor din toate carnetele.

Guvernul a aprobat în acest sens o completare a Regulamentului privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, transmite Info-Prim Neo.

În dialogul Guvernului cu partenerii sociali – patronat și sindicate - problema carnetelor de muncă a fost abordată de mai multe ori. A fost avansată chiar propunerea ca acestea să fie anulate, deoarece circulă multe carnete false, ele pot fi procurate la piață. După mai multe dezbateri s-a ajuns la concluzia de a fi promovată completarea de mai sus. S-a convenit că anularea imediată a carnetelor s-ar solda cu birocratizarea procedurii de angajare în serviciu, oamenii ar trebui să umble mult prin instanțe ca să obțină documente confirmative privind stagiul de lucru și, într-un fel, ar fi îngrădit dreptul la muncă a cetățeanului.

CAP. VI DATE PRIVITOARE LA			
Nr. înregistrării	Unitatea, altă persoană juridică sau persoană fizică la care lucrează	Mutarea intervenită	Anul
			Luna Ziua
1	2	3	4
16		eliberat retributiv conf. art. 200 (3) din Leg. nr. 57/1994 și Ordon. nr. 12/1995 din 1996	1983 06 01
17		eliberat gradat conf. art. 33 (1) din L. 57/1994	1984 02 01
18		eliberat retributiv conf. Decret. 325/1982	1984 08 01
19		transferat în grad profesional	1985 02 01
20			1985 04 01
ÎN ANUL CALENDARISTIC 1985 A TOTALIZAT			1985
ZILE ABSENTE NEJUSTIFICATE ȘI			04
ZILE CONCEDII FĂRĂ PLATĂ			01
ÎN ANUL CALENDARISTIC 1985 A TOTALIZAT			1985

ACTIVITATEA ÎN MUNCĂ			
Meseria sau funcția și locul de muncă cu condiții deosebite	Retribuția tarifară lunară	Denumirea unității, nr. și data actului pe baza căruia se face înscrierea	
5	6	7	
Solist vocal et. prof. 5. cl. nr. 11, gradat	1880 + 132	Ordon. nr. 0195 din 01.06.1983	
Solist vocal et. prof. 5. cl. nr. 11, gradat	1940 + 136	Ordon. nr. 0195 din 01.06.1984	
Idem.	2040 + 143	Ordon. nr. 0195 din 01.06.1984	
Solist vocal et. prof. 5. cl. nr. 11, gradat	2100 + 144	Ordon. nr. 0195 din 01.06.1985	
		F.A. CIOBULEA nr. 588/08.06.1985 din 19.08.1985	
		F.A. CIOBULEA nr. 588/08.06.1985 din 19.08.1985	

Plantele medicinale vor fi comercializate doar în baza unor autorizații eliberate de Ministerul Ecologiei

Plantele medicinale, ciupercile și pomușoarele vor fi comercializate doar în baza autorizațiilor eliberate de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale (MERN), conform prevederilor noii Legi a regnului vegetal care a intrat în vigoare la 26 februarie.

Noile prevederi legislative au scopul de a proteja flora din Republica Moldova afectată foarte mult în ultimul timp. Legea prevede că persoanele juridice, specializate în colectarea plantelor medicinale, a ciupercilor și a pomușoarelor, prelucrarea și comercializarea acestora, vor putea practica

acest lucru doar în baza autorizațiilor speciale care vor fi eliberate de MERN.

De asemenea, toți comercianții de plante medicinale care sunt culese din fășiile forestiere vor fi obligați să prezinte certificate de proveniență

pentru a putea practica comerțul în piețe, care, de asemenea, vor putea fi obținute de la MERN. Autorizațiile vor fi eliberate în baza unui Cadastru al regnului vegetal care va reprezenta un registru al datelor privind răspândirea și distribuirea unor serii de plante, pomușoare și ciuperci pe teritoriul țării. Datele Cadastrului vor sta la baza noii ediții a Cărții Roșii și vor fi puse la dispoziția Convențiilor Internaționale de mediu la care Moldova este parte. În Moldova pădurile ocupă circa 11%, sau 362,7 mii de hectare.

BNS va continua pregătirea pentru primul Recensământ general agricol

Biroul Național de Statistică (BNS) va continua în anul 2009 procesul de reformare a statisticii naționale. Decizia în cauză a aprobată în cadrul ședinței Colegiului instituției desfășurat joi, 25 februarie.

Principalele acțiuni vor fi direcționate spre realizarea de cercetări statistice, perfecționarea în continuare a producției și disseminării statistice, destinate fundamentării și evaluării politicilor economice și sociale, deciziilor guvernamentale și ale agenților economici, informării publicului larg.

O atenție deosebită în anul curent va fi acordată pregătirilor pentru realizarea primului Recensământ general agricol, eveniment preconizat pentru anul 2010. De asemenea, pe parcursul anului 2009 vor fi implementate tehnologii informaționale și comunicaționale moderne în statistică.

Printre direcțiile prioritare de activitate al BNS se mai numără și implementarea sistemului de raportare electronică în statistică „Reportare-electronică.

Operatorii imobiliari vor ajusta prețurile la apartamente, susțin experții

Prețurile la apartamente în anul 2009 vor fi ajustate la condițiile scăderii cererii ca rezultat al recesiunii mondiale, după ce acestea au înregistrat creșteri pe parcursul ultimilor ani, susțin experții imobiliari.

Solicitat de BASA-press să comenteze evoluția prețurilor la apartamente în 2009 expertul imobiliar Liliian Ciupac, directorul agenției imobiliare NVM - Imobil, a declarat că situația încă nu este clară în condițiile în care în luna ianuarie, tranzacții practic nu s-au înregistrat, iar în februarie, numărul acestora a început să crească. Expertul consideră că acest lucru se datorează aplicării unor campanii promoționale de către vânzători sau a negocierii de preț. Totodată, el nu a exclus că în condițiile stagnării în construcții și a reducerii cererii, operatorii vor ajusta prețurile la imobile.

Ciupac a menționat că în luna februarie s-a produs o majorare a numărului de tranzacții, în special a apartamentelor noi și mai puțin a celor în proces de construcții. Expertul explică acest fenomen, prin faptul că cumpărătorii nu știu cu siguranță cum va evolua situația în condițiile crizei actuale. Potrivit lui, în prezent, prețul pentru un apartament nou variază între 580 și 1000 euro pentru un metru pătrat.

Referindu-se la stagnarea ritmurilor de construcții cu 10 - 15%, Ciupac a accentuat că pe lângă greutățile financiare ale companiilor de construcții, în mare parte acestea au fost cauzate de condițiile climatice. Totodată, el a remarcat că în ultimele săptămâni lucrările se desfășoară pe toate șantierele de construcții.

Expertul a mai declarat că în rezultatul unor estimări subiective a pieței imobiliare a fost înregistrată o reducere a numărului de tranzacții pe piața apartamentelor. Potrivit lui, în prezent nu există un organ de stat care să monitorizeze evoluția pieței imobiliare, astfel încât zvonurile privind situația financiară a companiilor de construcții i-au făcut pe oameni să fie mai prudenți.

Precizăm că potrivit bursei imobiliare Lara, în prezent, deși mulți vânzători de pe piața imobiliară încă mai încearcă să mențină prețurile anterioare, în anul 2009 majoritatea dintre ei vor ajusta costul obiectelor imobiliare la realitățile noi. Potrivit datelor Lara, în Chișinău se efectuează lucrările de edificare a 75 de complexe de locuit cu 12 mii de apartamente.

Experții din cadrul bursei Lara prognozează reduceri de prețuri pe piața secundară în limitele 5-15%, însă valoarea optimă a reducerii urmează să fie stabilită separat pentru fiecare apartament, în funcție de lichiditatea acestuia.

Depunerile bănești ale deponenților Băncii de Economii născuți până în anul 1961 vor fi indexate în anul curent

Cetățenii născuți până în anul 1961 inclusiv, care au depus cerere de indexare a depunerilor bănești la Banca de Economii (BEM) până la 30 decembrie 2008, vor primi sumele de indexare în anul curent. Această hotărâre a fost aprobată de Guvern miercuri, 25 februarie 2009. Totodată, documentul prevede prelungirea până la 1 martie 2009 a termenului de depunere a cererii pentru indexarea depunerilor bănești ale acestor cetățeni.

Fondurile rezervate în Legea bugetului de stat pe 2009 pentru indexare sunt în sumă de 85 mln de lei, în timp ce membrii Comisiei interdepartamentale au constatat că plățile reale ar putea fi mai mici.

Într-o notă informativă a Ministerului Finanțelor se mai precizează că în perioada 14 iulie - 30 decembrie 2008 în lista beneficiarilor de indexare au fost incluși 43,4 mii de deponenți ai BEM născuți până în 1961, pentru care au fost calculate indexări de 39,8 mln de lei.

Legea cu privire la indexarea depunerilor bănești a fost adoptată de Parlament la 12 decembrie 2002, lege a cărei cost a fost evaluat la 1 miliard de 792 milioane de lei (128 mln USD). Indexarea depunerilor a început la 1 ianuarie 2003 și va dura 15

ani. Depunerile sunt indexate începând cu cetățenii născuți în anul 1921. Pentru că foarte mulți dintre deponenți nu mai sunt în viață, lista beneficiarilor de indexări a fost extinsă.

Inventarul depunerilor la BEM a avut la bază pentru calcule datele din 2 ianuarie 1992. Potrivit acestor calcule, introducerea monedei naționale a afectat economiile a circa 2 milioane de deponenți, care dețineau suma de 4 mldr 137,3 mln ruble

Fii cu un pas înaintea, Abonează-te la ECO!!!

- Știri economice de ultimă oră
- Două ediții lunare specializate, gratuite: ECO Financiar, ECO Capital Uman
- Istории de succes
- Analize, evoluții și tendințe de pe piață

PM 21749 ECO (pers. fizice)

1 luna	12.26
3 luni	36.78
6 luni	73.56
12 luni	147.12

PM 23749 ECO (pers. juridice)

1 luna	31.20
3 luni	93.60
6 luni	187.20
12 luni	374.40

nr. 146 24 10 2007

ECO

magazin economic

Successul tău în afaceri

AXA management consulting

Prețurile la terenurile pentru construcții vor crește cu 10-30%

Centrala de la Cuciurgan și-a schimbat din nou acționarii

Tranzacția încă nu este finalizată, din care cauză numele firmei este ținut, deocamdată, în taină

De mai mulți ani se vorbește despre faptul că Gazprom ar vrea să devină dacă nu proprietar, atunci acționar important

În prezent, Centrala lucrează cu patru blocuri energetice din cele 12 existente, adică la o capacitate de circa 35%

Sunt purtate negocieri cu proprietarii Centralei în privința reluării livrărilor de energie electrică în Moldova, de pe malul drept al râului Nistru

CURSUL VALUTAR

EUR = 16.3359 lei

USD = 11.4923 lei

RON = 6.8424 lei

UAH = 5.4613 lei

UAH = 2.2724 lei

IB INVESTPRIVATBANK

DEPOZITUL

TRIO LIDER

TERMEN 12 LUNI

Nr. 4, 31 octombrie 2007

ECO

ediție lunară

Financiar

a creditelor pentru imobil și construcții perspective bune pe termen mediu

În anul curent, piața creditelor pentru imobil, construcții și dezvoltare se apropie de nivelul de 2,5 miliarde de lei

o perspectivă mai lungă de timp, o dată pe până la 30% în total portofoliul de pe sistemul bancar este una care poate fi atinsă

va fi mai degrabă stabilă în ceea ce privește rata dobânzii la credite, iar desmicșorare a acestora ar putea să fie vorba într-o etapă ulterioară

pe piața bancară, în R. Moldova începe să se dezvolte și piața ne-bancară a leilor (potențialul mobilare)

etapa de început se află și piața leasing-ului imobiliar

străduindu-se să răspundă evoluțiilor de pe piață prin crearea și

rea de produse specializate

Se știe că piața creditelor de consum este în creștere, dar de la începutul anului 2008, piața creditelor de consum este în scădere

de la începutul anului 2008, piața creditelor de consum este în scădere

de la începutul anului 2008, piața creditelor de consum este în scădere

0 800 888 88

www.leasing.md

Leasing Imobiliar

15%

Nr. 2, 24 octombrie 2007

ECO

ediție lunară

Capital Uman

clubul managerilor de resurse umane

ul forței de muncă - scant pe termen lung

Fostele țări comuniste din Europa de Est trebuie să investească în oameni

Noile state UE duc lipsă de forță de muncă

Campania electorală se desfășoară în limitele normelor legale, arată datele unui raport

Campania electorală se desfășoară în limitele normelor legale, arată datele celui de la III-lea raport de monitorizare a perioadei electorale, realizat în perioada 28 ianuarie - 24 februarie 2009 de Coaliția Civică pentru alegeri libere și corecte.

Potrivit raportului, administrarea alegerilor s-a desfășurat până în prezent conform prevederilor Codului Electoral, iar înregistrarea candidaților electorali s-a desfășurat cu respectarea normelor prevăzute de lege. Pentru a evita votul multiplu Comisia Electorală Centrală (CEC) a introdus o ștampilă specială pentru a fi aplicată

în actele de identitate ale alegătorilor. Tot în această perioadă, CEC a aprobat Regulamentul de reflectare a campaniei în mass-media, creând condiții mai libere în comparație cu scrutinele anterioare.

Paul Strutzescu, președintele Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului din Moldova, a menționat în cadrul unei conferințe de presă că în prezent verificarea listelor de alegători se află încă în proces de desfășurare. Observările arată însă, că autoritățile locale se confruntă cu probleme ce țin de modul de includere în listele electorale și radiere din listele de bază a alegătorilor care doresc să participe la votare într-o altă localitate, decât cea de reședință.

Coaliția Civică pentru alegeri libere și corecte recomandă CEC-ului să elaboreze și să aprobe modul de control al votării prin procedura declarării locului aflării alegătorului în ziua alegerilor pentru a evita votul multiplu și încurajează alegătorii să verifice dacă sunt înscrși pe listele electorale. "Cu referire la asigurarea exercitării dreptului de vot al locuitorilor din regiunea transnistreană, CEC a anunțat că va deschide 10 secții la care vor putea vota cetățenii Republicii Moldova din regiune, fapt care ne bucură", a spus Strutzescu.

Raportul „Monitorizarea procesului electoral 2009” a fost realizat în cadrul proiectului "Observarea alegerilor parlamentare 2009", susținut financiar de Fundația Eurasia, Ambasada Britanică în Moldova, USAID și Ambasada Germaniei la Chișinău.

Kalman Mizsei:

Ne dorim ca alegerile parlamentare din țara voastră să devină un triumf al democrației

Calitatea negocierilor Republicii Moldova pentru integrare în Uniunea Europeană depind direct de calitatea actualei campanii electorale din țara voastră, a declarat reprezentatul special al UE la Chișinău, Kalman Mizsei, într-un interviu pentru agenția OMEGA. "Democrația este o valoare foarte importantă în Uniunea Europeană. UE s-a format, treptat, după războiul mondial, anume în baza valorilor democratice. Pentru noi respectarea acestor valori este foarte importantă", a specificat Mizsei. Potrivit diplomatului european, actualmente Moldova și UE se află în fața unei etape calitative noi și extrem de importante pentru cooperarea bilaterală. "Aceasta poate reprezenta un nivel nou de integrare, iar confirmarea mandatului Comisiei Europene pentru începerea acestor negocieri va depinde de faptul pe cât de matură se va prezenta Moldova în aceste alegeri", a accentuat Mizsei. "Noi suntem cointeresați în acest proces, noi nu dorim să determinăm cine va câștiga și cine nu. Dorim doar ca aceste alegeri să fie pe drept democratice, să devină un triumf al democrației", a subliniat diplomatul european pentru OMEGA.

Mass-media reflectă de pe două poziții distincte campania electorală

Mass-media din R. Moldova reflectă de pe două poziții distincte campania electorală, arată rezultatele primului raport de monitorizare a Centrului Independent de Jurnalism (CIJ), ca parte a Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte – Coaliția 2009. Raportul de monitorizare a 24 de mijloace de informare a fost lansat miercuri, 25 februarie, transmite Info-Prim Neo.

Expertul CIJ, Nicolae Negru, a declarat că în primele două săptămâni de campanie electorală (5 - 18 februarie), mass-media monitorizată a reflectat activ evenimentele ce au vizat alegerile, difuzând și publicând un număr foarte mare de știri. În schimb, materialele de educație electorală și sondajele vox-populi au fost mai curând excepții decât parte a politicii editoriale.

Potrivit expertului, presa audiovizuală a reflectat de pe două poziții opuse campania. Pe de o parte, posturile publice Moldova-1 și Radio Moldova, precum și posturile private Antena C și NIT, au favorizat în materialele lor direct și indirect partidul de guvernământ și a defavorizat

partidele de opoziție. „Acele posturi au difuzat un număr foarte mare de știri în care PCRM a apărut în lumină pozitivă. Este vorba, în special, de inițiativele guvernării de a majora bursele și salariile, de a reduce prețurile la pâine etc.”, a spus Nicolae Negru. Postul privat Eu TV a favorizat într-o măsură mai mică partidul de guvernământ și masiv PPCD, defavorizând unele partide de opoziție, în special PLDM și AMN.

Posturile PRO TV, TV 7, și radio Vocea Basarabiei au încercat să reflecte echidistant evenimentele. Vocea Basarabiei a avut un mesaj critic mai pronunțat la adresa PCRM în emisiunile sale, dar fără a ignora la știri evenimentele care favo-

rizează în mod obiectiv această formațiune.

Și zierele, agențiile de presă și portalurile informaționale monitorizate, de asemenea, au reflectat campania de pe poziții editoriale diferite. Potrivit expertului media Petru Macovei, zierele Moldova Suverană și Nezașisimaia Moldova și portalul www.omg.md promovează direct un singur concurent electoral – PCRM, defavorizând partidele de opoziție, în special cele de orientare liberală. La fel, Agenția de stat Moldpres prezintă doar în context pozitiv PCRM, neglijând opoziția. Efortul editorial al ziarului „Flux” este îndreptat spre defavorizarea aceluiași partid liberal și favorizarea PPCD.

O altă categorie de ziare, defavorizează clar PCRM și prezintă în context pozitiv unul sau mai mulți concurenți din opoziție, în special PLDM, AMN și PL. Este vorba de Timpul de dimineață, Jurnal de Chișinău, Moldavskie Vedomosti, Cuvântul (Rezina) și portalul www.unimedia.md. În această listă este și Săptămâna, care parțial prezintă în context pozitiv concurenți din opoziție,

însă nu critică PCRM. SP (Bălți) nu favorizează clar un concurent. În același timp, agenția Infotag încearcă să se mențină pe linia prezentării echilibrate a tuturor partidelor implicate în campania electorală. Agenția de știri Info-Prim Neo nu a fost supusă monitorizării.

Proiectul „Monitorizarea mass-media

în campania electorală pentru alegerile parlamentare 2009” este realizat de CIJ în parteneriat cu Institutul de Marketing și Sondaje IMAS-INC în perioada 5 februarie – 5 aprilie. Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia și Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Persoanele care solicită cetățenia moldovenească vor susține un test privind cunoașterea Constituției și a limbii de stat

Cunoștințele persoanelor care vor solicita cetățenia R. Moldova privind Constituția țării și limba de stat vor fi evaluate în baza unui test-grilă, elaborat și aprobat de Ministerul Educației și Tineretului și nu prin intermediul unor bilete de examinare. Guvernul a aprobat modificări în acest sens în decizia sa din 19 noiembrie 2001, transmite Info-Prim Neo.

Testul-grilă la evaluarea cunoașterii limbii de stat va conține trei probe. Proba de citire (citirea și înțelegerea unui text) proba orală (conversație pe o temă cotidiană), proba scrisă (redactarea unui text pe o temă cotidiană).

Durata examinării unui candidat – 20 minute.

De asemenea, Guvernul a aprobat componența nominală a Comisiei de examinare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a Constituției R. Moldova și a limbii de stat. Președinte al Comisiei a fost desemnată Galina Bulat, viceministru al educației și tineretului, iar secretar al Comisiei Tudor Cojocaru, șeful direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor la același minister. Membri ai Comisiei vor fi Vera Petuhov, vicedirector al Biroului Relații Interetnice, Sergiu Cobăneanu, doctor în drept, Universitatea de Stat din Moldova (USM), judecător-asistent la Curtea Constituțională, Irina Condrea, doctor habilitat în filologie, USM, Ala Zavațchi, doctor în filologie, USM.

Guvernul britanic a impus noi restricții pentru muncitorii străini

Marea Britanie intenționează să înăsprească condițiile de intrare în țară a migrantilor din țările ce nu fac parte din Uniunea Europeană, scrie The Guardian.

Pentru a obține un post de muncă pe insulă, migrantii, care sunt specialiști calificați de gradul I vor trebui să dețină titlul de magistrat, și nu de balaureat ca până în prezent, iar o altă condiție obligatorie este obținerea unui serviciu, care garantează un salariu mediu de 20 mii de lire sterline pe an.

Dacă aceste măsuri vor fi implementate până în aprilie curent, atunci numărul lucrătorilor străini de înaltă calificare se va reduce de la 26 mii la 14 mii, potrivit calculelor publicației The Guardian.

De asemenea, vor fi luate măsuri și în privința lucrătorilor cu gradul II de calificare, care se vor putea angaja doar în sectoarele unde persistă un deficit de cadre. Astfel, numărul acestora se va micșora de la 80 mii la 20-40 de mii.

În acest context, reprezentantul ministerului englez de Interne, Jacqui Smith, a declarat că în condițiile recesiunii, politica și legislația migraționistă trebuie revăzută, pentru a oferi prioritate britanicilor în obținerea unui post de muncă.

Piața britanică a muncii este estimată la 30 milioane de locuri de muncă, iar numărul muncitorilor străini cu acte în regulă este de 3.8 milioane.

Rusia anunță oficial despre reducerea numărului de lucrătorilor străini

Vicedirectorul Serviciului Federal Migrațional, Ecaterina Egorova, a declarat, miercuri, în cadrul unei conferințe video Chișinău - Kiev - Moscova că în toate regiunile Federației Ruse se observă o scădere a numărului de migranți.

Reducerea numărului de lucrători străini a fost înregistrată în toate regiunile Rusiei. Acest fapt este cauzat de situația obiectivă de pe piața muncii, care se comprimă în condițiile în care cererea nu acoperă oferta tuturor categoriilor de muncitori", a declarat Egorova.

Potrivit oficialului rus, situația actuală de pe piața rusă a muncii este rezultatul direct al crizei economice. "În situația de criză, fluxul de migranți s-a micșorat. Această tendință este o consecință a situației nefavorabile de pe piața muncii, a completat Egorova.

Cunoscutul expert rus, Alexei Venediktov, a declarat, marți, în cadrul unei conferințe la Chișinău, că refluxul muncitorilor moldoveni din Rusia afectează negativ economia rusă.

Potrivit datelor statistice ale Federației Ruse, actualmente pe teritoriul aceste țări se află 18 milioane de lucrători străini, majoritatea dintre ei fiind încadrați în sectorul de construcții.

Concernul "Gazprom" avertizează despre o posibilă sistare a livrărilor de gaze în Ucraina

Concernul rus "Gazprom" ar putea sista, din nou, livrările de gaze în Ucraina, începând cu 8 martie curent. Declarația a fost făcută, marți, de șeful departamentului financiar al companiei, Andrei Cruglov, în cadrul Consiliului de directori al concernului.

"Gazprom" intenționează să limiteze livrările de gaze în Ucraina, dacă "Naftogaz Ucraina" nu va achita până la 7 martie consumul de gaze pentru luna februarie. Ucraina a acumulat datorii pentru gazele rusești în valoare de 400 mln USD.

"Gazprom" a mai sistat, în anul curent, livrările de gaze către Ucraina începând cu 1 ianuarie, în legătură cu lipsa unui Acord bilateral pentru anul curent. Din cauza acestor neînțelegeri, la 7 ianuarie a fost sistat tranzitul de gaze către țările europene, din care cauza au avut de su-

ferit și consumatorii din Moldova. Reluarea furnizărilor de gaze a fost posibilă doar la 19 ianuarie, după semnarea unui nou Acord între "Gazprom" și "Naftogaz". Documentul semnat pentru perioada anilor 2009-2019 prevede achitarea consumului de gaze nu mai târziu de data de 7 "a lunii următoare".

Presa rusă citează informațiile făcute publice de compania "Naftogaz" potrivit cărora Ucraina poate găsi de sine stătător de la 100 la 160 mln USD din suma necesară de 400 mln dolari americani.

Cehia propune șomerilor imigrați să le finanțeze întoarcerea acasă

Cehia va oferi un bilet de avion și suma de 500 de euro muncitorilor imigrați care și-au pierdut locul de muncă de la începutul crizei și sunt dispuși să se întoarcă de bună voie în țara lor de origine, a anunțat - marți - guvernul ceh.

Oferta se înscrie într-un ansamblu de măsuri vizând reducerea riscurilor în materie de securitate care alimentează șomajul crescând printre imigrați, a explicat ministrul ceh de interne, Ivan Langer. "Mulți dintre acești oameni ar putea din nefericire să se afle în dificultate financiară și să lupte pentru supraviețuire. Astfel, există riscul ca ei să intre în rețele criminale", a declarat Langer.

Susținută de un puternic sector al construcțiilor de automobile, economia cehă a cunoscut în ultimii ani o creștere substanțială, care a atras numeroși muncitori, în special din

Ucraina, Slovacia, Vietnam și Moldova. Însă rata șomajului a atins 6,8 la sută în ianuarie, adică nivelul său cel mai ridicat în ultimele 21 de luni.

Circa 290.000 de muncitori imigrați au fost înregistrați în noiembrie 2008 în țară, sau cu 51 de mii mai mulți decât în anul anterior. Langer a declarat că se așteaptă ca 12.000 de muncitori străini să-și piardă locul de muncă în primul trimestru 2009. El a anunțat că guvernul a alocat deja 2,83 de milioane de euro pentru repatrierea a circa 2.000 de cetățeni străini.

Oficial european: Asistența acordată în cadrul programului "Parteneriatul Estic" nu are drept scop depășirea crizei economice

Asistența financiară, care va fi acordată de Uniunea Europeană celor șase țări ex-sovietice incluse în cadrul "Parteneriatului Estic", nu poate fi îndreptată spre susținerea economiei acestora, în condițiile crizei actuale.

Declarația a fost făcută de Comisarul european pentru relații externe și politică de vecinătate, Benita Ferrero-Waldner.

"Sunt două momente importante. Există noțiunea de 'Parteneriat Estic' și asistența financiară, care este oferită tuturor țărilor incluse în acest program. Și există problema crizei financiare - aceasta este o altă întrebare. Doar criza ne influențează pe toți", a accentuat Ferrero-Waldner.

Comisarul european recomandă țărilor incluse în Parteneriatul Estic, care se confruntă cu consecințele crizei economice să pledeze pentru asistență din partea Fondului Monetar Internațional.

Programul Parteneriatului Estic a fost aprobat de Uniunea Europeană la 12 decembrie 2008. Scopul parteneriatului este de a asista Moldova, Ucraina, Georgia, Azerbaidjanul, Armenia și Belarusi în pregătirile pentru o eventuală aderare la Uniunea Europeană. Parteneriatul Estic a fost aprobat de UE la propunerea țărilor Baltice, Polonia și Suedia, care au ieșit cu această inițiativă în primăvara anului 2008.

Recent, miniștrii Afacerilor Externe ai țărilor UE au decis acordarea asistenței de 600 mln euro pentru cele șase state, banii urmând să fie valorificați pentru promovarea activităților de integrare europeană.

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

POȘTA MOLDOVEI

Prețuri de abonare (lei)

PM 21948

9 luni

6 luni

72

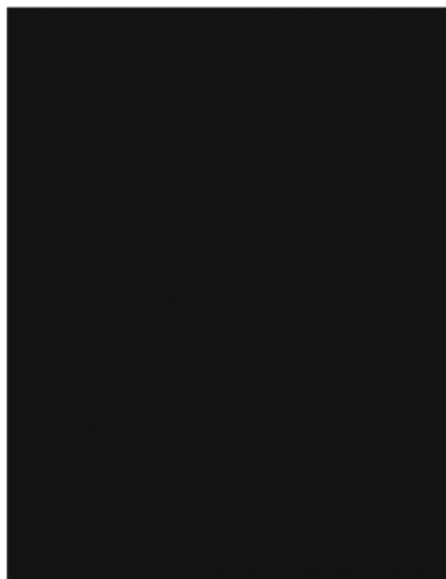
48

Abonamente la ziarul Agromediainform pot fi perfectate în toate oficiile poștale sau la adresa redacției, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”

În fiecare ediție veți găsi informații veridice și complete care vor fi de folos la inițierea sau dezvoltarea afacerilor, identificarea noilor parteneri și a piețelor de desfacere. Vor fi oferite recomandări ale specialiștilor pentru diverse situații cu care se confruntă producătorii agricoli, informații despre politicile statului și cele europene în domeniul agriculturii și a afacerilor rurale etc.

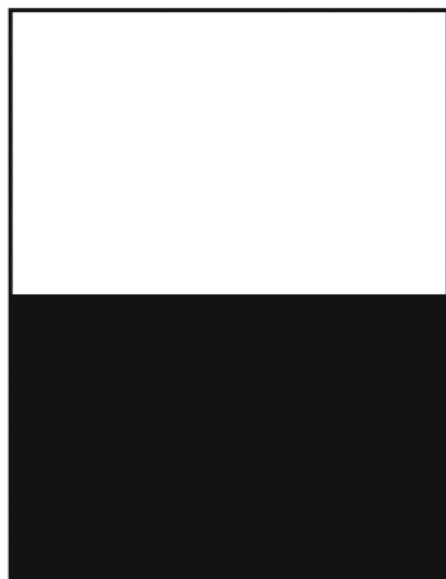

Tarife publicitate

1 pagină: 270 x 390 mm

Interior: 5200 lei
Ultima: 7300 lei

1/2 pagină: 270 x 195 mm

Interior: 2600 lei
Ultima: 3600 lei

1/4 pagină: 135 x 195 mm

Interior: 1300 lei
Ultima: 1800 lei

1/13 pagină: 270 x 30 mm

Interior: 400 lei
Ultima: 560 lei
În fiecare pagină: 4400 lei

Inserturi publicitare: plicante, broșuri etc.

1 leu bucata / pentru o apariție

În cazul mai multor apariții: 0,5 lei / bucata

Pentru calcularea altor module se va utiliza prețul pentru 1 centimetru pătrat de suprafață:

1 cm²: 10 lei - prima pagină
7 lei - ultima pagină
5 lei - paginile interioare

Reduceri:

5 % din suma totală - 3 apariții
10 % din suma totală - 5 apariții
20 % din suma totală - 10 și mai multe apariții

- Doriți să începeți o afacere în domeniul agricol și nu știți în ce domeniu să investiți?
- Doriți să extindeți afacerea existentă și nu sunteți siguri de unde puteți lua credit?
- Doriți să obțineți preț bun pentru producția crescută cu multă muncă?
- Doriți să fiți la curent cu noutățile din Moldova și regiune?

Ziarul „Agromediainform” este ceea ce de ce aveți nevoie!

Ziarul poate fi abonat în toate oficiile ÎS Poșta Moldovei și la redacție, (+37322) 235698

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

Departamentul Publicitate și Abonare Agromediainform
Tel.: (+373 22) 235698, GSM: (+373) 69328884 E-mail: publicitate@agroinform.md

La pregătirea ediției curente a ziarului au fost folosite informații ale agenților BASA-press, Info-Prim Neo, Omega

AGRO
inform

Publicație Periodică a Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova “AGROinform”

Redactor-șef: Alexandru GÎSCĂ
Maketare: Gaby LUCHIȚA

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agroinform.md, www.agravista.md

Comanda nr. 400

Tiparul executat PRAG-3

* OFERTE		
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Cartofi	50 tone	Iașan Ion Edineț, Tel.: (246) 57267, 0 69445500
Castraveți murați	4 tone	VigatAgroPLus Drochia, s. Miciurin, Tel.: (252) 27032
Castraveți murați	1 tonă	Goju Lilia Fălești, Tel.: 079000278
Ceapă	20 tone	Căpățină Gheorghe Ungheni, s. Bumbăta, Tel.: 069184314
Semințe de ceapă	3 tone	Fanari Ion Comrat, s.Sadâc, Tel.: (298)75230, 079454620
Fasole	4 tone	VigatAgroPLus Drochia, s. Miciurin, Tel.: (252) 27032
Fasole uscate	1 tonă	Negru Vasile Cantemir, s. Baimaclia, Tel.: (273) 43-2-09
Floarea-soarelui	50 tone	Iașan Ion Edineț, Tel.: (246) 57267, 0 69445500
Floarea-soarelui	80 tone	Unvin agro Ungheni, s. Boghenii Noi, Tel.: (236) 48230
Floarea-soarelui	15 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 069157573
Floarea-soarelui	7 tone	Varzari Vasile Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47552, 47267
Grâu	30 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 069157573
Grâu	20 tone	Varzari Vasile Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47552, 47267
Grâu	20 tone	Pruneanu Iurie Nisporeni, Tel.: (264) 25409, 0693 87083
Grâu	20 tone	Chihodaru Petru Cantemir, s.Sadâc, Tel.: (273) 75436
Grâu	10 tone	Bizu Ion Cantemir, s. Corpești, Tel.: (273) 78236, 78654
Grâu	10 tone	Sibov Ion Cantemir, s. Baimaclia, Tel.: (273) 43214
Grâu alimentar	100 tone	Spicul Fălești, s.Gara Catranâc, Tel.: (259) 75311,) 22951
TRACTOR T70	3 unități	Țurcan Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 078012222
Tractor T150 și IOM3	1 unitate	Țurcan Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 078012222

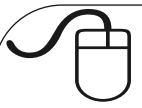
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Grâu alimentar	8 tone	Tabara Gheorghe Nisporeni, Tel.: (264) 23261, Telefon mobil: 079659277
Grâu furajer	100 tone	Liversina Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75230, 069132625
Grâu furajer	120 tone	Spicul Fălești, s.Gara Catranâc, Tel.: (259) 75311,) 22951
Mere	100 tone	CAP "AGROcapaclia-ergo" Cantemir, s. Capaclia, Tel.: (273) 71622, 068542025
Mere	50 tone	Jantovan Anatol Ungheni, s. Năpădeni, Tel.: (236) 47389, 069259228
Mere	30 tone	Goju Lilia Fălești, Tel.: 079000278
Miere de albine	nelimitat	Adajuc Vasile Fălești, Tel.: (259) 2 32 87
Miere de albine	nelimitat	Bujag Vladimir Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259) 71 442
Miere de albine	700 kg	Curcenco Dumitru Cantemir, s. Chioselia, Tel.: (273) 54-4-61
Năut	30 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 069157573
Porumb	300 tone	Bernic Pavel Ungheni, s. Petrești, Tel.: (236) 42674, 069371345
Porumb știulete	80 tone	Ulinici Ion Nisporeni, Tel.: (264) 23453, 25470, 079035394
Porumb	80 tone	Liversina Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75230, 069132625
Porumb	10 tone	Sibov Ion Cantemir, s. Baimaclia, Tel.: (273) 43214
Semințe de mazăre	100 tone	AO "OrhConsInfo" Orhei, Tel.: (235) 24955, 27768, 069315106, Fax: (235) 27768
Miere de albine	0, 8 tone	Guțu Tudor Nisporeni, s. Șendreni, Tel.: (264) 63230, 23857
Varză	40 tone	Robu Nichifor Nisporeni, Tel.: (264) 23857, 24090, 069476636
Vin negru (Leondor)	3 tone	Guidea Gheorghe Nisporeni, s. Văzărești, Tel.: (264) 24132, 23857, 069563657

COMERCIALIZĂM RĂSAD DE TOMATE, ARDEI și VARZĂ ÎN CANTITĂȚI NELIMITATE. Preț negociabil. Oferim spre comercializare un tractor UMZ cu cultivator. Relații la numerele de telefon (268) 74986, 079576180

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Prune uscate	10 tone	Ulinici Tamara Nisporeni, s. Vărzărești, Tel.: (264) 65269, 23857
Prune uscate	10 tone	Strulea Tudor Nisporeni, s.Vărzărești, Tel.: (264) 63196, (22) 551933, 069201482
Orz	30 tone	Marin Mihail Nisporeni, s.Grozești, Tel.: (264) 23857, 43230
Orz	20 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Peresecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 069157573
Orz	10 tone	Sibov Ion Cantemir, s. Baimaclia, Tel.: (273) 43214
Ouă de pre-peliță	2000 bucăți	Bernic Pavel Ungheni, s. Petrești, Tel.: (236) 42674, 069371345
Răsad de pe-pene verde și de castraveți	nelimitat	Chitoroaga Ștefan Călărași, s.Sipoteni, Tel.: (244) 21673, 069009844
Sfeclă roșie	20 tone	Goju Lilia Fălești, Tel.: 079000278
Soia	50 tone	Iașan Ion Edineț, Tel.: (246) 57267, 0 69445500
Struguri de masă Moldova	150 tone	Carchelan Petru Tel.: 069538979
Varză	200 tone	Căpățină Gheorghe Ungheni, s. Bumbăta, Tel.: 069184314
Vin	5 tone	Ulinici Tamara Nisporeni, s. Vărzărești, Tel.: (264) 65269, 23857
Ulei din floa-rea-soarelui	0.5 tone	Guidea Gheorghe Nisporeni, s. Văzărești, Tel.: (264) 24132, 23857, 069563657

* CERERI		
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Fasole	nelimitat	Fasnuc Nisporeni, Tel.: (264) 2 24 77, 0 794 20449
Miez de nuci	nelimitat	Fasnuc Nisporeni, Tel.: (264) 2 24 77, 0 794 20449
Nuci	nelimitat	Fasnuc Nisporeni, Tel.: (264) 2 24 77, 0 794 20449
Semințe de muștar	20 tone	Lepadatu Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408
Semințe de porumb, soi 291,450	130 kg	Pîntea Ion Hâncești, s.Balceana, Tel.: (269) 23408
Containere pentru păstrarea merelor	200	Țurcan Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 078012222

* Preț negociabil

Mai multe oferte și cereri găsiți pe www.agravista.md